

MURAD ÇELEBİ DEFTERİ: 1483 YILINDA KARAMAN VİLÂYETİNDE VAKIFLAR -I-

M. Akif Erdoğan*

Özet

Bu yazıda, İstanbul'da Taksim Atatürk Kitaplığı'nda Muallim Cevdet Kataloğu'nda saklanan Karaman Vilayetine ait 1483 tarihli bir Evkaf Defteri yayımlanmaktadır. Murad Çelebi bin Hamza bey tarafından hazırlanmış olan bu defter Orta Anadolu'da Osmanlı öncesi uygulamalarına özellikle Karamanoğlu II. İbrahim beyin uygulamalarına atıfta bulunmaktadır. Bu çalışma, 1990 yılında Ege Üniversitesi'nde başlattığım "Karaman Vilayeti Tarihinin Kaynakları" isimli projenin bir ürünü olarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Karamanoğulları, Konya, Osmanlı, Evkaf, Defter.

Abstract

The Murad Çelebi Defteri: Awqafs in the Vilayet of Karaman in 1483

The Defter-i Mücmel-i Evkâf-ı Vilâyet-i Karaman, an official Ottoman document in Ottoman Turkish, was prepared by Murad Çelebi bin Hamza Bey, a land surveyor, and Mehmed, an official Muslim clerk, in the year of 1483 when Bayezid II. was accessed to the Ottoman throne. It is kept at the Muallim Cevdet Catalogue (no. 0-116/1) of the library of Taksim Atatürk Kitaplığı in İstanbul city. Little are known about Murad bey and Mehmed due to lack of data. This informative awqaf survey contains many pious foundations set up by pre-Ottoman rulers, in particular Karamanoğulları. We know that Karamanoğulları were a famous Turkish family who ruled the Karaman province from the middle of the thirteenth century to the last of the fifteenth century. İbrahim bey II. (d. 1464) was one of the most influential rulers of Karamanoğulları at the middle of the fifteenth century. He himself established a few pious foundations in Konya and in Larende cities and supported such meritorious acts of the other rulers in the Karaman province. Islamic foundations like mosques, small mosques, dervish lodges, baths, medresses, tombs, soupkitchens for the poor, cisterns, wells, bridges, caravanserais, fountains with spout, schools where Muslim children were taught the Quran by heart were established in the Karaman region. You already know that to devote to a pious foundation a property was considered a meritorious act in the Islam. Therefore, many Muslim rich rulers, including women, established many pious foundations in order to gain the God's reward. After Ottomans annexed the Karaman province in 1476, they generally did not abolish the pious foundations of Karamanoğulları, but, Mehmed the

* Prof.Dr., Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü öğretim üyesi.

Conqueror lawly cancelled some pious foundations that there was no a trustee or possessor in 1476. At the end of the application, the awqaf taxes were assigned for spahis. In the year of 1481, when Bayezid II. was the sultan of the Ottoman Empire, all cancelled pious foundations by Mehmed the Conqueror (1432-1481) were re-established lawly with the Imperial order dated 1481. In the awqaf defteri I published here there is no these applications of the abrogation. Having examined the document, we know that Cem (1459-1495), Prince Abdullah (1466-1482) and Prince Mustafa (1450-1474) of the Ottoman family who were appointed to the Karaman province from İstanbul as ruler approved the institutions formed by Karamanoğulları and other Turkish families who ruled a part of the Karaman regions in pre-Ottoman times.

Key-words: *Qaraman-oghullari, Konia, Ottoman, Awqaf, Daftar*

1. Defter üzerine genel bilgiler¹

Yayına hazırladığım Karaman vilâyetine ait bu evkâf defteri, İstanbul'da Taksim Atatürk Kitaplığı, Muallim Cevdet Yazmaları, O. 116/1 numarada saklanmaktadır. Toplam olarak, 110 yapraktır (*varak*), ancak, yaprak sayısının daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Çünkü, defterin fihristinde isimleri yazılı olmasına rağmen, Kuşhisar (Koşhisar /Şereflikoçhisar) ile Kayseri kazâlarına ait kısımlar defterde bulunmamaktadır. Bu kazâlara ait kısımlar muhtemelen kaybolmuştur. Harfler, siyakat hatırıyla, sayılar ise divan rakamlarıyla yazılmıştır. Defterin özgün başlığı, '*Defter-i*

¹ 1990 yılında Ege Üniversitesi'nde uygulamaya koyduğum '*Karaman Vilâyeti Tarihinin Arşiv Kaynakları*' isimli araştırma projem (proje no.90-007) çerçevesinde hazırladığım İstanbul'da Taksim Atatürk Kütüphânesi Muallim Cevdet Tasnifi'nde (no. O. 116/1) saklanan *Karaman Vilâyeti Evkâf Defteri'ni*, basıma hazırlamış bulunuyorum. II. Bayezid'in sultanlığının ilk yıllarında hazırlanmış olan bu evkâf defteri '*Murad Çelebi Defteri*' olarak da bilinmekte ve iki açıdan önem taşımaktadır. Birincisi, Fâtih Sultan Mehmet'in genel olarak Anadolu'da özel olarak da Karaman vilâyetinde neshettiği vakıfları, oğlu Bayezid'in tahta oturduktan hemen sonra eski yapısına iade etmesiyle ilgili özgün uygulamaların bu defterde bulunmasıdır. II. Bayezid'in vakıflar üzerinde yaptığı bu uygulamalar dönemin Osmanlı tarihçilerince hem olumlu hem de olumsuz olarak nitelendirilmiştir. İkincisi, Osmanlı hakimiyetinin, II. Bayezid'in sultanlığının ilk yıllarında, Karaman vilâyeti üzerinde yerleştiğini kanıtlaması açısından önem taşımaktadır. Bilindiği gibi, İçel ve Tarsus bölgeleri hariç tutulursa, 1483 yılında, Konya, Larende (Karaman), Aksaray, Niğde ve Kayseri kazaları Osmanlı idaresi altına girmiş, bu kadılıklara, Osmanlı kaduları atanmış bulunuyordu. Metinde geçen yer isimlerini ile tarih deyim ve terimlerini, transkripsiyon kurallarına uygun yazmanın imkanı ne yazık ki bulunmuyor. Defter kâtibinin kelimeleri çok küçük harflerle yazdığından dolayı harfleri doğru olarak belirleme imkanı çok zordur. Ayrıca, defter kâtibi sık sık yazım hataları yapmıştır. Bu nedenlerden dolayı yayımladığım metinde hata ve eksiklikler olabilir. Metindeki dipnotlar Ankara'da Tapu Arşivi'nde saklanan 1500 tarihli Karaman vilâyeti evkâf defterine aittir. Bu vakıf kayıtlarını, yayımladığım bu defterde olmadığı, sonradan kaydedilmiş vakıflar olduğu için dipnota ekledim. Bu kıymetdâr evkâf defterinin yayımlanmasına izin veren Taksim Atatürk Kütüphânesi (İstanbul) sorumlularına, Karaman vilâyetine ait diğer evkâf defterlerini incelememe olanak sağlayan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Arşivi (Ankara) yetkililerine, projeyi kısmen destekleyen Ege Üniversitesi Araştırma Fon Saymanlığı'na teşekkür ederim.

Mücmel-i Evkâf-ı Vilâyet-i Karaman ve Kayseriyye'dir. Cildinin çeşitli defalar tamir edildiği kolayca farkedilmektedir. Tahrir emini, *Murad Çelebi bin Hamza bey* isimli bir kişidir. Kimliği ve kişiliği hakkında ne yazık ki bilgimiz yoktur. Kâtip ise *Mehmed* isimli bir kişidir. Her ikisinin de arapça ve farsçaya tam vâkıf olmadıkları anlaşılmaktadır. Defterin resmî tarihi, hicrî 888 (miladî 1483) dir, ancak, bu tarih, defterin müsveddeden beyaza çekildiği yıl olmalıdır. Tahrir işlemi, ya 888 yılında (1483) ya da daha önceki yıllarda yapılmış olmalıdır. Çünkü, yayımladığımız defterde, iki farklı defterden sözedilmektedir. Bunlardan ilki, *Baldırzâde Defteri* (24b), ikincisi, '*defter-i şahî veya yeni defter*'dir (61a). *Baldırzâde Defteri* denilen defter için, bizim yayımladığımız defterde, sık sık '*köhne defter*' kaydı geçmektedir. Hatta, mevlânâ Baldırzâde'nin yaptığı bazı uygulamalar hakkında kısa atıflar bulunmaktadır. Örneğin, tahrir esnasında, Murad Çelebi, Ürgüb Tamise camiinin vakfiyyesini denetim için talep ettiği zaman, vakıf mutasarrıfları, cami vakfiyyesinin daha önce mevlânâ Baldırzâde tarafından alınıp götürüldüğünü söylemişlerdir (109a). Arşivlerimizde bu isimde bir evkâf defteri şimdilik bulunmamaktadır. Bu defter, Baldırzâde ismi geçmemesine rağmen, 1476 yılında, Muslihüddin ve Kasım isimli kişiler tarafından hazırlanmış olan Karaman vilâyetinin ilk vakıf defteri olmalıdır.² '*Baldırzâde*' kelimesi Muslihüddin'in lakabı da olabilir. Bilindiği gibi, Karaman vilâyetine ait 1476 tarihli bu vakıf defteri, 1958 yılında, merhum Feridun Nafiz Uzluk tarafından yayımlanmıştır.³ Bizim burada yayımladığımız defter ise, yukarıda belirttiğimiz üzere, Murad Çelebi ve kâtip Mehmed tarafından hazırlanmış, ya da tebyiz edilmiş '*yeni defter*' (87b) dir. Defterin 64a/b, 76b, 77b, 94b, 104b, ve 107b yaprakları boştur. Defterin bir kısmı 1971 yılında Hayriye Gün tarafından İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nde lisans tezi olarak sunulmuştur⁴

2. Karaman vilâyeti tahrirleri

Karaman vilâyeti tahrirlerinin hikâyesi elyazması bir mecmuada⁵ tanımlanmıştır:

'vilâyet-i Karaman Sultan Mehmed Han zamanında tamam feth olundukda Mevlânâ Baldırzâde Karaman'ın evkâf ve emlâkini teftişle emr olunub, ol dahi defter edüb, kapuya teslim etmiş. Badehu bir yıldan sonra, Sultan Mehmed Han cem'i evkâf ve emlâki timara buyurub Karaman'ın dahi evkâf ve emlâki timara tasarruf olunmuş. Sonra Bayezid han tahta cülus kaldıklarında Murad bey nâm vilâyet eminini gönderüb mensuh olan evkâf ve emlâki mukarrer eylemek buyurdıklarında ol dahi varub ol kadim deftere nazar etmeyüb her kişi bir yere mülkümdür deyü hüccet gösterdikde mülk yazub, Karaman'ın ekser yerlerin emlâk ve evkâf yazub, bir defter edüb, kapuya göndermiş. Makbul kılınmış. Badehu tekrar Haydar Çelebi dahi yazub, defter edüb,

² Erdoğan 1998, 6.

³ Uzluk 1958.

⁴ Hayriye Gün, *Defter-i evkâf-ı vilâyet-i Karaman ve Kayseriyye*, 1971, M. 8600.

⁵ *Karaman kanunnâmesi*, Konya Mevlânâ Müzesi, Öğretmen M. Ferit Uğur Kültürhanesi, no. 1174.

anın defterinde olan hususlara eşirrà çok niza' edüb ol defterde Murad Çelebi Defteri üslubunca amel olunmuş. Zikr olunan iki defterde mastur olan evkâf ve emlâki Bayezid Emin yazub, makbul olmayanı timara kayd eylediğini beyan eylemiş ve mevlânâ-yı müşârinileyh defterinde bazı emlâka yazılan kura ve mezâri'-i saire ki haric-i defter-i kadim olub timara buyrulub yazılmış imiş. Anın gibilerin bazısı paye-i serir-i a'laya arz olunub gerü eski sahiblerine cebelü ile timar verülsün deyü buyrulduğı sebebden defterde üzerlerine cebelü ile timar kayd olundu. Meger hizmet vaki oldukça edâ-yı hizmet edüb cebelülerin vereler, yerlerine mutasarrıf olalar deyü mufassalen zikr olunmuşdur.'

Karaman vilâyetinde, ilk Osmanlı hakimiyetinden onaltıncı yüzyıl sonlarına kadarki süreç içinde, beş esaslı evkâf tahriri yapılmıştır. Bu tahririn sonuçlarını içeren defterler halen arşivlerimizde saklanmaktadır. En eski tarihli 881 (1476) tarihli '*Kubbe Altından Müdevver Atik Konya Vakfı*' isimli defterdir. Yukarıda belirttiğimiz üzere bu defter 1958 yılında merhum Feridun Nafiz Uzluk tarafından yayımlanmıştır. İkincisi, bizim yayına hazırlamış olduğumuz *Murad Çelebi Defteri*'dir. Üçüncüsü, 906 (1500) tarihli '*Kubbe Altından Müdevver Atik Konya Defteri*' ismini taşımaktadır ve Nasuh oğlu Haydar ve kâtip Ali tarafından hazırlanmıştır. Halen Ankara'da Tapu ve Kadastro Arşivi'nde 565 numarada saklanmaktadır. Dördüncüsü, İstanbul'da Başbakanlık Osmanlı Arşivi *Tapu Tahrir Tasnifi*'nde 387 numaraya saklanan defterdir ki bu defter 1996 yılında Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanmıştır.⁶ Defter, Nisan 1522 (Cemazievvel 929) tarihli olmalıdır.⁷ Beşincisi, Ankara'da Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü Arşivi'nde saklanan 584 numaralı Aralık 1583 (Zilhicce 992) tarihli, Karaman eski defterdarı Ahmed oğlu Mustafa ile katip Kadri bin Mehmed'in hazırladıkları defterdir. Bu tarihler dışında, çeşitli zamanlarda, Karaman vilâyetinde mevcut kimi vakıflar denetlenmiştir. Yayına hazırladığımız bu defter, özellikle tarihçilerce yeterince kullanılmış değildir. Karaman şehirlerinin tarihi üzerine epey yayın yapmış olan merhum İbrahim Hakkı Konyalı, kitaplarında bu evkâf defterinden söz etmez.⁸ Bununla beraber, defterin kimi kayıtları tarafımdan yayımlanmıştır.⁹

3. Karaman vilâyetinde vakıflar

Öncelikle hayrî bir kurum olan evkâfın asıl amacı, kişilerin kendi özel mallarının kullanımını bütün insanlara, gayrimüslimler de dahil olmak üzere, açmaktır. Bu anlayışın kökleri İslamiyet öncesine kadar geriye gider. Bu anlayış çerçevesinde, zengin, hür ve reşit müslümanlar çeşitli vakıflar kurarak hayatı daha yaşanır hale getirmeyi amaçlamışlardır. Yayımladığımız bu defterle Osmanlı öncesinde ve Osmanlı hakimiyeti sonrasında Karaman vilâyeti sınırları içinde çeşitli hayırsever müslümanların bu yüce gaye için çeşitli vakıf eserler kurduklarını belgeleyebiliyoruz. Defter

⁶ 387 Numaralı Muhasebe-ı Vilâyet-i Karaman ve Rum defteri (937/1530) 1, Ankara 1996.

⁷ Erdoğan 1998, 7.

⁸ Konyalı 1964, 111-115. Konyalı 1970, 237-261. Konyalı 1974, 519-565. Konyalı 1991, 125.

⁹ Erdoğan 1991, 91-109. Erdoğan 1992, 81-132. Erdoğan 1994, 89-159. Erdoğan 1997, 41-70.

incelendiğinde bunların kabaca sayısal bir döküm ortaya çıkmaktadır: 148 mescit, 144 zaviye, 39 cami, 5 çeşme, 2 dârülhâdis, 27 dârülhuffâz, 1 dârüşşifa, 1 darüzzâkirîn, 15 ecza, 16 evlâd, 7 hankâh, 2 kuyu, 1 ılıca, 3 imaret, 3 kalenderhane, 5 mahalle, 24 medrese, 2 mevlevihâne, 1 muallimhâne, 2 musluk, 1 sarnıç, 1 sikâye, 8 türbe, 2 köprü, 1 kervansaray, ve 1 adet de Kûdus vakfı, 1483 yılında Karaman vilâyeti sınırları içindeydi. Bu hayır binaları için, müslüman Türkler, gelir getiren hemen her şeyi vakfetmişlerdi. Örneğin, köy ve mezra'aların öşür vergisi, bağlar, bahçeler, değirmenler, tarlalar, çiftlikler, sebze ve meyve bahçeleri (*harım*), evler, hanlar, mer'alar, tuzlalar (*memlehâ*), çeşitli dükkanlar bu gelir kaynakları arasındaydı.

3. 1. Cami ve mescit vakıfları

Defterdeki rakamlar incelendiğinde, 1483 yılında, Karaman vilâyetinde, sayısal olarak, mescit ve cami vakıflarının çokluğu dikkat çekmektedir. Bu durum, Karaman ve Osmanlı beylerinin, kendi bölgelerinde, İslam dininin yaşatılması ve öğretilmesi gayesine daha çok önem verdiklerinin bir göstergesi olmalıdır. Bu İslami mabetlerin bir kısmının kurucuları bilinmekte iken, diğer bir kısmının kurucuları ne yazık ki bilinmemektedir. Cami ve mescit gibi umuma açık İslami ibadetgâhların vakıflarının kurucularının ismi bilinmemektedir. Bilinmeyenlerin vakıfları, '*amme vakfı*' olarak adlandırılmaktadır. Bununla beraber, cami ya da mescitin vakfını tasarruf eden hatip ve imam gibi İslami görevliler, hem Karaman beyleri hem de Osmanlı padişah ve şehzadeleri tarafından denetlenmişlerdir. Amme vakıflarına bir örnek olarak, Ulukışla camii, Köşk köyü camii, Tamise camii, Yaramgümü köyü mesciti, Köşk köyü mesciti vakıfları gösterilebilir. Bunların vakıflarının kurucuları malum değildir. En azından bizim yayımladığımız defterde vakıfların isimleri yazılı değildir. Aslında, bunların sayısı, kurucuları bilinenlere göre, oldukça azdır.

Cami ya da mescit yapmak ve ona vakıflar ihsan etmek İslam dinine göre hayır ve sevap kazandırıcı önemli bir faaliyet olarak addedilmiştir. Bunun için, Osmanlı hakimiyeti öncesinden beri, özellikle Anadolu Selçukluları hakimiyetinden itibaren, Konya, Aksaray, Niğde ve Larende gibi önemli Selçuklu şehirlerinde, sultanlar ve beyler, cami veya mescit yaptırılmışlardır. Bu durum, aynı zamanda, beyler için, bir hakimiyet göstergesi olmuştur. Kaynaklarda '*Sultan camii veya Sultan Alaeddin camii*' olarak geçen camiler Anadolu Selçukluları'ndan gelen bu geleneğin bir kanıtıdır. Eşrefoğulları, Turgutoğulları, Karamanoğulları gibi Türk sülâlelere mensup beylerin yaptırdıkları camiler ve vakıfları dikkat çekmektedir. Örneğin, Karamanoğlu Alaeddin bey (öl. 1397 veya 1398) Karaman şehir merkezinde bir cami yaptırmıştı. Eşrefoğlu Süleyman bey (öl. 1302), Beyşehir şehir merkezinde bir cami yaptırmıştı. Bunlardan başka, ahiler, çeşitli esnaf gruplarına mensup kişiler, hacı, hoca gibi İslami ünvanlar taşıyan hayırsever müslümanlar, hem şehir merkezlerinde hem de köylerde mescit yaptırmışlar ve bu mabetlerin ilelebet yaşatılması için vakıflar kurmuşlardır.

3. 2. Zaviye vakıfları

Onüçüncü yüzyılın ortalarından itibaren, genel olarak Anadolu'nun tümünde özel olarak da Karaman vilâyetinin şehir ve köylerinde, çeşitli tarikatlara mensup Türk

derişleri kk tekkelere (*zaviye*) kurmaya başlamışlardır.¹⁰ Bunlar, Anadolu'da özellikle kırsal alanların Trkleşmesini ve İslamlaşmasını sağlamakla kalmamışlar, aynı zamanda Anadolu yarımadasında bir Türk İslam birliğinin kurulmasına katkıda bulunmuşlardır. Şehir merkezlerinde de aynı işlevi yapmış olan hankhlar görülür. Yayımladığımız defterde 144 zaviye vakfı kaydedilmiştir ki bu rakam aslında daha fazla olmalıdır. nk, Karaman vilâyetine ait diğer defterler incelendiğinde zaviye vakıflarının sayısı daha fazla çıkmaktadır. Bütün Türk yöneticiler, kendi hakimiyetlerindeki topraklar üzerinde, özellikle Orta Asya'dan gelen bu '*kolonizatör Türk dervişlerinin*' zaviye ve vakıf kurmalarına resmen izin vermişler ve hatta onların bu önemli faaliyetlerini kimi vergilerden muaf tutarak desteklemişlerdir. Ahi, hacı, dede, hoca, Şeyh, sultan, abdal gibi İslamı nvanlar taşıyan bu hayırsever müslümanlar, Anadolu'nun bir Türk İslam vatani olmasını sağlamışlardır. Bunların kurdukları vakıflar aslında pek de zengin değildir. Ya bir tarla, ya bir bağ, ya da fazla gelir getirmeyen bir kaynak zaviyeye vakfedilmiştir. Hatta, çoğu zaman, vakfedilen gelir, arazi şrleridir. şr gibi, kıymetli bir verginin zaviye vakıflarına tahsis edilmesiyle, nüfuzlu Şeyhler, Karaman bölgesinde kendi tarikatlarını yayma imkanını elde etmişlerdir. Yayımladığımız evkâf defterinde Haydarı, Mevlevi ve Kalenderi tarikatlarına ait zaviye vakıflarından sözedilmektedir. Şüphesiz, Konya Şehri, Anadolu Selçuklularının başkenti olduğu için özellikle onnc yüzyıl sonlarında diğer tarikatlar da faaliyette buldukları bir yer olmuştu. Ancak, o dönemin bütün tarikatların vakıfları olduğuna dair misaller yayımladığımız defterde bulunmuyor. Vakfı olan tarikatlara örnek olarak, Konya Şehir merkezinde bir *haydarhne* vardı. Bunun için Konya'ya bağlı Kındani mezra'ası, Konya'da Ahi Murad hamamına ait tarla ve bağlar vakfedilmişti. Konya Larende ve Beyşehir Şehir merkezlerinde birer *kalenderhne* bulunuyordu. Konya kalenderhnesi için, İlgın'a bağlı İldaş köyünün şrnn dörtte biri, ceviz ağaçları, su değirmeni, bağlar, bahçe ve tarlalar vakfedilmişti. Beyşehir kalenderhnesi için, Beyşehir'e bağlı Yelten köyünün öşrü, kalenderhne yanındaki hamamın yarısı, Candar köyündeki değirmen, hububat tohumu, bağlar, tarlalar ve Beyşehir pazarının icaresi vakfedilmişti. Larende kalenderhnesinin ise iki değirmeni, tarlaları ve bir adet bahçesi vardı. Defterimiz biri Konya Şehir merkezinde diğer de Niğe Şehir merkezinde olmak üzere iki mevlevihneden sözeder. Niğe'ye bağlı Szala köyünün şrnn yarısı ile Saruky civarındaki bağ hissesi bu mevlevihnenin vakfı idi.

3.3. Evldlk vakıflar

1483 tarihli evkâf defterinde evldlk vakıfların çokluğu dikkat çeker. Hem Karaman beyleri hem de Osmanlı sultanları, devletin lehinde hizmetleri olmuş önemli müslüman sllelerin vakıf kurmalarına müsaade etmişlerdir. Bu sülâleler, çoğunlukla Karaman beylerine hizmet etmiş olanlardır, ya da gelişmiş bir tarikata mensup ailelerdir. Örneğin, Mevlevi tarikatının resmî temsilcisi olan Mevlânâ Celâleddin-i Rumî sllesi, Babaı tarikatından addedilen Şeyh Muhlis sllesi, Karamanoğulları sülâlesine hizmet etmiş olan La'l Paşa ve Tanrıvermiş sllerine ait vakıflar Osmanlı

¹⁰ Bu zaviyeler üzerine bkz. Erdoğru 1994, 89-159.

yönetimi zamanında hukuken devam etmiştir. Bu tür evlâdlık vakıflarda vakıf mahsul genellikle 'malikâne' hâsılıdır.

3. 4. Mahalle vakıfları

Şehirlerde mahallelilerin ortak harcamalarını karşılamak amacıyla, mahalle mensupları tarafından vakıflar kurulmuştu. Bu uygulamanın örneği, Osmanlı öncesinde Karaman şehirlerinde mevcuttu. Örneğin, Konya'da, Veled-i Satı mahallesinin dört evi, geliri mahalle masraflarına harcanmak üzere, vakıf olarak işletiliyordu. Yine, Konya'da Tangeri mahallesinin Abdürreşid'de onbeş parça tarlası, Affan Mescidi mahallesi'nin Karaiyüyük ve Abdürreşit köylerinde tarlaları, Muhtar Mescidi mahallesinin Ahi Melik'de bağı, Şeyh Ahmed mahallesi'nin Yeni Havlu'da bağı vardı.

3. 5. Su vakıfları

Hayırsever müslümanlar, özellikle su sıkıntısı çeken şehirlielerin su ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla, çeşme, kuyu, musluk, sikâye, sarnıç gibi su tesisleri için su vakıfları kurmuşlardır. Bu hayır getirici davranışın örneklerini Karaman şehirlerinde gözlemek mümkündür. Aslında, Konya şehir merkezi bu bakımdan oldukça ilgi çekicidir. Hem Karaman beyleri hem de Osmanlı sultanları böyle uygulamaları resmen desteklemişlerdir. Örneğin, Larende şehrinde (Karaman) İdemud mahallesinde bir su kuyusunun (*çah-ı ab*) bakımı için bir tarla vakfedilmişti. Özellikle Karamanoğulları'na mensup azatlı Ağalar Konya şehir merkezinde çeşme yaptırmışlardı. Server Ağa, Sudun Ağa, Yusuf Ağa bu tür hayır yapmış olan hayırseverlerdi. Bunlardan başka, Konya'da Bab-ı Cedid mahallesi'nde Karamanoğulları'na bağlı beylerden Ömer bey, Karamanoğlu İbrahim bey zamanında, bir çeşme yaptırmış, çeşmenin yakınındaki bir tarlayı, Konya'da altı adet dükkanı, çeşmeye bitişik evleri ve Beyşehir'e bağlı Yeniköy'ün öşür vergisini bu çeşmeye vakfetmişti. Yine, Konya'da şehrin su ihtiyacını özellikle müslüman hacıların ihtiyacını karşılamak için bedesten yakınında bir sikâye kurulmuştu. Bunun için, Atpazarı semtindeki dükkanlar ve Yahdan (*buzluk*) mevkiindeki tarla vakfedilmişti. Bedestenin yanında bir musluk bulunuyordu. Hoşafçılar-bazarı semtinde kasap dükkanının yarısı, musluk yakınındaki hallaç dükkanı ve musluğun önündeki seki, musluğun masrafları için vakfedilmişti. Şerefeddin bey, yine Konya'da Havlu-yı Runkuş semtinde bir sarnıç yaptırmıştı. Bir adet bağ, bahçe ve bir ev bu sarnıç için vakfedilmişti.

3. 6. Medrese vakıfları

Konya, Beyşehir, Akşehir, Niğde ve Larende gibi şehir merkezlerinde İslamî ilimlerin öğretilmesi için, Selçuklular zamanından beri, sultanlar ve nüfuzlu zengin beyler, medreseler kurmuşlardı. Örneğin, Konya şehir merkezinde Hz. Mevlânâ Celaleddin, Altunpa, Darülhadis, Karatayî, Kemaliyye, Atabek, Muin, Nizamiyye, Seyfiyye, Tacvezir isimli medreseler vardı. Ermenek şehir merkezinde ondördüncü yüzyıl başlarında yaşamış olan Karamanoğlu Mahmud bey oğlu Halil bey bir medrese inşa ettirmişti. Larende'de Karamanoğlu Emir Musa (öl. 1345), Hatun, Zencirli (diğer adı: *Eskice*), Mud isimli medreseler vardı. Seydişehir'de Seydi Harun medresesi, Beyşehir'de Eşrefoğlu Süleyman bey medresesi, Akşehir'de Fahreddin Sahib ve Kadı

İzzeddin medreseleri, Niğde şehir merkezinde Köhne medrese ve Karamanoğlu Ali bey medresesi (diğer adı: *Akmedrese*) vardı.¹¹ Bu medreselerin işlemleri için banileri tarafından çeşitli gelirler vakfedildi. Burada ders veren müderrisler sultanlar tarafından denetlendi. Örneğin, Niğde'deki Akmedrese'nin zengin vakıfları vardı. 1483 yılında, vakıf gelirler, 11.290 akçaya ulaşmıştı. Niğde şehir merkezindeki Yeni hamam'dan hisse, Niğde merkezdeki ekmek fırını, bezirhane ve kervansaray, medreseye bitişik bağ, şehir merkezindeki bağ, medrese yakınındaki tarla, şehir merkezindeki bedesten, Fertek isimli köyün yakınındaki tarlalar medresenin vakfıydı. Bunlara ilaveten, Niğde'ye bağlı Semendire isimli köyün malikanesi (*öşür*), Verevani köyü ile Eski Arevani mezra'asının öşür hâsılı, Niğde'ye bağlı Yaylaköy köyünün malikanesini yarısı ve Melegümü nahiyesindeki Usebic mezra'asının hâsılı medreseye vakfedilmişti. Yine, Larendedeki Emir Musa medresesinin, 1483 yılında, 19.932 akçaya ulaşan vakıf geliri vardı. Aslında, başka kaynaklardan biliyoruz ki, ondördüncü yüzyılın ilk çeyreği Karaman şehirlerinde medrese inşa etme dönemi idi. Anadolu Selçuklu devletinin yıkılmasından sonra, uçlarda görev yapmış Türk beyleri, İslamî ilimlerin öğrenilmesi ve öğretilmesi için, kendi şehirlerinde muazzam medreseler inşa etmişlerdi.

3. 7. İmaret vakıfları

İslam dinine göre aç insanların karınlarının doyurulması sevap kazandıran bir davranıştır. Bu inanışa göre müslüman Türk beyleri, şehirlerde imaretler (*aşevleri*) kurmuşlardır. Karaman vilâyetinde, Karamanoğlu Taceddin İbrahim bey (öl. 1464) bu yönüyle epey dikkat çeker. O, Konya şehir merkezinde, bir imaret yaptırmıştır. İmaretin masraflarını karşılamak için, Konya, Ilgın, Niğde, Aksaray, Saideli, Andığı, ve Melenduz nahiyelerindeki bazı köy ve mezra'aların öşürlerini vakfetmiştir. 1483 yılında, imarete ait öşürlerin tutarı 113.830 akçaya ulaşıyordu. Karamanoğlu İbrahim bey, Larendedeki şehir merkezinde de bir imaret açmıştı. Bunun için de Larendedeki Konya, Beyşehir, Ürgüp, Mud, Ereğli, Niğde, Ova Belviran nahiyelerindeki köy ve mezra'alarının öşürlerinden başka, hamam, bağ, bahçe, değirmen ve tarlalar vakfetmişti. 1483 yılında, vakfın yıllık hâsılatı 49. 476 akça idi. Akşehir şehir merkezinde de Karamanoğulları'na mensup beylerden Mesud Paşa'nın bir imareti vardı. Zaviyeler, şüphesiz, aynı zamanda imaret vazifesi görmekteydi. Özellikle köylerde, aç kalan insanlar dervişlerin işlettiği bu aşevlerine giderek karınlarını parasız doyurabiliyorlardı.

3. 8. Ecza' ve dârülhüffâz vakıfları

İslam dinine göre sevap kazandırıcı işlerden biri de cami, mescit ve dârülhüffâz gibi İslamî mabetlerde sürekli Kur'an-ı Kerim okutulmasıydı. Bunun için hayırsever müslümanlar, Karaman vilâyetinde vakıflar kurmuşlardır. Ağalar, beyler ve hatunlar bu hayır kazandırıcı işi ciddi olarak desteklemişlerdir. Örneğin, Karamanoğlu Emir Musa vakfının mutasarrıfı, Akıncı Sultan mescidinde Kur'an okutuyordu. Hafızların yetişmesi için dârülhüffâz kurulmuştu. Yayımladığımız defterde yirmi yedi adet vakıflı dârülhüffâz vardır ki aslında bu rakam, diğer defterlerden bildiğimize göre daha fazla olmalıdır. Ağalar, beyler, hacılar, hocalar ve hatunlar, dârülhüffâz kurmuşlardır.

¹¹ Erdoğan 1998, 35-40.

Örneğin, Konya şehri merkezinde kurulmuş olan dârülhüffâzların bazılarının isimleri şunlardır: Kadı İmadeddin bin Sıraceddin-i Urnevî, Alaeddin Paşa kızı Paşa Hond Hatun, Yusuf Ağa, Sultan Alaeddin kızı Ferhuniyye Fatıma Hatun, Sultan Mehmed kızı İladı Hatun, Hoca Selman, Demirkapı, Hoca İbrahim, Hüseyin bey kızı Bağdad hatun, Turgutoğlu Pir Hassün bey, Kadı Hürrem Şah dârülhüffâzları. Bunlar için, hamam, tarla, bağ, bahçe, öşür vakfedilmişti.

3. 9. Türbe vakıfları

Şeyhler, beyler, ahiler, hatunlar öldükten sonra türbelerinin bakımlı olması için çeşitli gelirleri türbelerine vakfetmişlerdir. Karaman vilâyetinde en ilgi çekici misal, Mevlânâ Celâleddin-i Rumî türbesi (*Türbe-i Mutahhara*) için yapılmış zengin vakıftır. Konya, Saideli, Hatunsaray, Sudiremi nahiyelerindeki bazı köylerin öşürleri bu türbenin harcamaları için vakfedilmiştir. Bundan başka, Karamanoğlu Alaeddin bey türbesi için, Larende'de bir değirmen, bir mezra'a, bir çeltik değirmeni, bir bağ ve iki tarla vakfedilmiştir. 1483 yılında 1.080 akçaya ulaşan bu gelirleri Mevlânâ Muhyiddin isimli bir zat tasarruf etmekteydi. Seydişehir'de Seydi Harun türbesinin hemen yanında bulunan Rüstem bey türbesi için Tollar mezra'ası ile iki parça tarla vakfedilmişti. Bu gelirleri tasarruf etmeleri karşılığında, şarta göre, Salı ve Perşembe günleri, hatip, imam, mütevellî ve şeyh, Kuran-ı Kerim'den birer cüz okuyacaklardı.

4. Vakıf kurucular (vâkıflar)

Vakıf defterindeki veriler bu açıdan sınıflandırıldığında, çeşitli kesimlerden hatun veya erkeklerin vakıf kurdukları görülmektedir. Bunların bir kısmı Selçuklu döneminin yöneticileridirler. Sahib Ata, Sultan Alaeddin, Kadı İmadeddin bin Sıraceddin-i Urnevî, Mevlânâ Celâleddin-i Rumî, Şeyh Sadreddin-i Konevî,¹² Celâleddin Karatay gibi. Bununla beraber, bu hayırseverlerin çoğu Karamanoğulları sülâlesine mensup kişilerdi. Osmanlı sülâlesine mensup kişilerin, bu yıllarda, İladı Hatun hariç tutulursa, Karaman topraklarında vakıf kurdukları görülmez. Vakıf kurmada ilk sırada, Türk sülâleler ve beyleri almıştır. Karamanoğulları başta olmak üzere, Eşrefoğulları, Turgutoğulları ve Develi bölgesinde Dulkadroğulları görülmektedir. Eşrefoğlu Süleyman bey, Velid oğlu Ömer bey, Ahmed bey, Turgutoğlu Pir Hassün bey, Hıdır bey, Karamanoğlu Musa bey, Karamanoğlu İbrahim bey, Karamanoğlu Ali bey, Karamanoğlu Halil bey, Sultan Hasan bey, Karamanoğlu Alaeddin bey, Pir Hassün bey oğlu Ömer bey, Şadi bey, Afşar bey, Şerefeddin bey, Alanya beyi Pir Hüseyin bey oğlu Mustafa bey, Emre bey gibi Türk beyleri bunlar arasındadır.

İkinci sırada ahiler gelmektedir. Fütüvvet ve mürüvvet esasına dayalı çok önemli bir teşkilat olan ahiliğin onbeşinci yüzyıl sonlarında Karaman vilâyetinde etkisini sürdürdüğü görülmektedir. Bu önemli teşkilata mensup insanlar hem köylerde hem de şehirlerde vakıf kurmuşlardır. Ahi Ali, Ahi Veliyüddin, Ahi Cemal, Ahi Celal, Ahi

¹² Suraiya Faroqhi 1974.

Mustafa, Ahi Yadigar, Ahi Çahken, Ahi Hoca Ömer, Ahi Mesud, Ahi Paşa, Ahi Segid, Ahi Yakub gibi ahilerin mescit ve zaviye vakfı kurdukları belgelenebiliyor.

Üçüncü olarak, Karamanoğulları sülâlesine hizmet etmiş Ağalar gelmektedir. Bunların bir kısmı *mühtedi* iken, bir kısmı Moğol kökenliydi. Şikarî Tarihi'nde bunların isimleri ve yaptıkları hizmetler belirtilir. Cevher Ağa, Server Ağa, Abdullah oğlu Sudun Ağa, Yusuf Ağa, Sunkur Ağa, Server Ağa, Tanrıvermiş Ağa, İsmail Ağa, İbrahim Ağa, Hıdır Ağa, Kâtip Ali Ağa, Mercan Ağa isimleri Osmanlı belgelerinde geçmektedir. Örneğin, İsmail Ağa, Beyşehir'de oturan Moğol beylerinden biriydi.

Dördüncü olarak hür ve zengin hatunlar zikredilebilir. Kökenleri Selçuklular dönemi sülâlerine dayanan hatunlardan başka, Karamanoğulları ve Turgutoğulları sülâlesine mensup hatunlar da vakıf kurmuşlardır. Örneğin, Hüseyin bey kızı Bağdad Hatun, Sultan Alaeddin kızı Ferhuniyye Fatıma Hatun, Sultan Mehmed kızı İlalı Hatun, Nefise Hatun, Alaeddin Paşa kızı Paşa Hond Hatun, Pir Hassün bey kızı Hond Paşa Hatun, Rahime Hatun, Keyhusrev oğlu Kılıç Arslan kızı Hond Hatun, Bramuni kızı Devlet Hatun, Fahrünnisa, Hürrem Hatun gibi zengin ve nüfuzlu hatunlar vakıflar kurmuşlardır.

Vakıf kurmada beşinci olarak paşalar gelmektedir. Paşa ünvanını taşıyan hür müslüman erkekler, La'î Paşa, Larendeli Ahmed Paşa, Mes'ud Paşa, Hoca Paşa, Ahi Paşa, Hasan Paşa, gibi, Karamanoğulları ailesine bağlıydılar. Altıncı olarak azatlılar gelmektedir. Örneğin, Larendeli kazasına bağlı İlisra köyü camii vakfının banisi Mercan Ağa isimli bir azatlı idi. O, Osman kızı Hatun'un azatlısıydı (50a). Yedinci olarak, şeyh, seyyit, fakih, derviş, hacı, hoca, baba, dede, gibi İslamî ünvan ve lakaplar taşıyan müslümanlar vakıf kurucular arasındaydı.

5. Vakfedilen kaynaklar ve vakıflara vergi ödeyen imtiyazlı zümreler

5.1. Vergiler

Vakıfların en önemli gelir kaynaklarından biri, vergi imtiyazı tanınmamış köylülerin (*reâyâ*) ödediği bazı vergilerdi. Bunlar defterde iki ana kümede belirtilmiştir: *öşürler ve resmler*. Bilindiği gibi öşür şer'î bir vergiydi ve çeşitli ziraat mahsuller üzerine konulmuştu. Hububat, arı, keten, tarla öşürleri defterde belirtiliyor. Öşür vergisinin, vakıf sahiplerince tahsil edilmesi uygulamasının Osmanlı öncesinde yapılagelmiş bir uygulama olduğu anlaşılıyor. Sultanlar, aynı veya nakdî olarak tahsil edilebilen bu önemli vergiyi, evkâfa tahsis etmekten kaçınmamışlardır. Örneğin, Mevlânâ evkâfında, Ferhuniyye dârülhüffâzi vakfında ve pek çok başka evkâfa bu uygulama rahatlıkla görülebilir. Aslında, aşağıda kısaca açıklayacağım üzere, bu tür evkâfa öşür ödeyenler sadece köylüler değildi. Bunlardan başka, piyâde ve müselleme gibi askerî teşkilata bağlı olanların da evkâfa öşür ödedikleri görülüyor. İkinci kümeyi oluşturan vergiler ise resimlerdi. Bu vergiler genellikle örfe dayalı olarak tahsil ediliyordu. Defterde bunlar için '*örfiyye*' kelimesi de kullanılıyor. Çift, bennak, caba, ganem, tapu ve deştani vergileri, Karaman kanunnamelerinde örfî vergiler olarak, belirtilir. Bu vergiler,

'divanî' olarak da adlandırılmıştır ve kanunen tümü sipahiye bırakılmıştır. Karamanoğulları zamanında bu karmaşık vergi tahsili sisteminin, tatbik edildiği anlaşılıyor. Bu sistem 'iki baş veya divanî-malikâne' olarak defterde tanımlanmıştır.¹³ Karaman vilâyetinde Osmanlı öncesinde öşür vergisini toplama hakkı ya belirli nüfuzlu sülâlelere belirli yükümlülükleri yerine getirmeleri koşuluyla, 'mülk' olarak verilmiş, ya da bir evkâfa devredilmişti. Hatta bu mülklerin bir kısmı hukuken 'eşkincili mülk' yapısında idi. Kısacası, savaşımlara 'eşkinci' gönderilmediği zaman, bu imtiyaz, sülâlelerden geri alınabiliyordu. Bunun için, mülk sahipleri bu hakkı zamanla vakfa dönüştürmüşlerdi. Böylelikle hem şer'î bir nitelik kazandırmışlar hem de devletin çeşitli müdahalelerinden kurtulmuşlardı. Örfi vergiler ise timar olarak sipahilere bırakılmıştır. 'Malikâne' olarak da belirtilen örfi vergiler, mülk sahibi ile vakıf sahibi arasında paylaşılabilirdi. Bu karmaşık vergi paylaşımına Mevlânâ vakfı, Şeyh Sadreddin Konevî vakfı, Konya İbrahim bey imareti vakfı, Konya Sultan Alaeddin vakfı ve diğer bazı vakıflarda bulmak mümkündür. Bazen, vakıf mutasarrıfları örfi vergileri de tasarruf edebiliyorlardı (34a). Vakfa tahsis edilmiş farklı bir vergi olarak 'cizye' dikkat çekiyor. Bu vergiye sadece Atabek medresesinin evkâfında rastlanmaktadır (18b). Beyşehir'e bağlı Kesi köyünün cizyesi Konya'daki Atabek medresesi evkâfına tahsis edilmiş. Bir ara sipahiye bırakılmış, ancak, vergi çoğunlukla vakıf mutasarrıfları tarafından tahsil edilmiştir. Sipahilerin de, piyâde ve müsellemler gibi, vakıf ev, bağ ve arazileri tasarruf ettikleri görülüyor.

Vakıflara vergi ödeyen imtiyazlı zümreler üzerinde kısaca durmak gereklidir. Bunlar, piyâdeler, müsellemler ve ortakçılardır. Örneğin, Ferhuniyye vakfı mahsulatı içinde müsellemlerin öşürleri vardı (21b). Mevlânâ Celaeddin türbesi, Konya İbrahim bey imareti, Ahmed bey camii, Anber Reis camii, Kadı İzzeddin camii, Karatay medresesi, Hond Hatun dârülhüffâzi, Larende İbrahim bey imareti ve Niğde Hond Hatun zaviyesi vakıflarında piyâde öşürleri vardı. Bu durum, piyâde ve müsellemlere verilen arazilerin yetmemesinden kaynaklanmaktaydı. Piyâde ve müsellemlerin vakıf arazileri ekerek, aynen reâyâ gibi, öşürleri evkâfa vermeyi kabul etmişlerdi. Onaltıncı yüzyılın ilk çeyreğinde, bunların vergi ödememe imtiyazı resmen kaldırılmasına rağmen eski uygulama yüzyılın sonlarına kadar devam etti. Vakıflara vergi ödemiş olan imtiyazlı bir cemaat de ortakçılardı. Karamanoğulları zamanında ortakçılığın yapıldığı anlaşılıyor. Vakıf sahipleriyle ortakçılar arasında böyle bir ilişkinin mevcut olduğu, 'Karamanoğulları zamanında karye-i mezbure ortakçı olup öşrü vakfa verülürmüş' (14a) ifadesinden açıkça anlaşılıyor. Mevlânâ medresesi, Dârülhâdis medresesi, Larende İbrahim bey imareti, Seydi Harun zaviyesi, Ali Baba zaviyesi ve Şeyh Muhlis evlâdı vakıflarına bağlı ortakçılar vardı. Ortakçılarla vakıf mutasarrıfları aynı oranda tohum katarak ekerler, kaldırılan mahsulü yarıyarıya oranında vakıfla paylaşırlardı. Onlar, öşrü vakfa öderlerdi. Avarız vergisinden muaftılar. Şeyh Muhlis evlâdı evkâfına ait bir kayıta: 'tohum beraber, hâsıl ber vech-i münasafa (yarıyarıya), bir çift şeyhin, bir öküz kendülerin (99b) ifadesinden anlaşılıyor.

¹³ Bu sistem üzerine daha fazla bilgi için bk. Barkan 1980, 151-230.

5. 2. Diğer gelirler

Vergiler dışında, hamam, dükkân, dolap fırın, bezirhâne, han, kirîşhâne gibi gelir getiren tesisler vakıf kurucular tarafından vakfedilmiştir. Bu gelir kaynakları içinde tuzlalar (*memlehâ*) ile salyaneler dikkati çeker. İnsuyu'na bağlı Bulduk Dede köyündeki Bulduk Dede zaviyesine vakfı olan Koçhisar tuzlasını, Karamanoğlu İbrahim bey onaylamıştır. Ayrıca, Karaman hazinesinden yıllık bir paranın verilmesi onaylamıştır. Bu uygulamayı Osmanlı şehzadeleri bozmamışlardır. Başka bir örnek: Saideline bağlı Hatun köyündeki Turgutoğlu Ömer beyin zaviyesinin vakıfları arasında da bir tuzla vardı. Karaman hazinesinden yıllık bir para zaviye mutasarrıfına ödeniyordu.

6. Evkâf denetleyiciler

6. 1. Karaman oğulları beyleri:

Defterde Karamanoğulları sülâlesine mensup sultanlara ve onların uygulamalarına dair atıflar bulunmaktadır. Bu atıflar, Karamanoğulları tarihi açısından önem taşır. Bunlardan anlaşılıyor ki Karamanoğulları vakıf tahrirleri yapmışlar ve denetledikleri evkâfa dair vakıf mutasarrıflarına bazı resmî belgeler vermişlerdir. Karamanoğlu Alaeddin bey (öl. Konya 1398), Karamanoğlu Mehmed bey (öl. Antalya 1423) ve II. Karamanoğlu İbrahim bey (öl. 1464) mukarrernâme, muafnâme ve mektub gibi resmî belgeleri, denetledikleri vakfın mutasarrıflarına vermişlerdir. Bu belgeler, 1483 yılında, yani Karaman vilâyeti Osmanlı padişahının eline geçtikten sonra bile, hukukî bir delil olarak resmen kullanılmıştır. Bu durum, en azından toprak tasarrufu ve evkâfla ilgili Karamanoğulları zamanında yapılan birtakım uygulamaların Osmanlılar zamanında devam ettiğinin bir kanıtı olmalıdır.

Karaman beyleri içinde en etkili kişi olarak İbrahim bey görülmektedir. Merhum Prof. Faruk Sümer, II. İbrahim bey için şunları söyler: *'faal ve cesur bir bey olan İbrahim beg fevkalade bir bani idi. Larende'deki imaretinden başka çok sayıda cami, medrese, köprü, su kanalı ve amme binaları inşa ettirdi. Ulema ve sanatkarların hamisi idi'*.¹⁴ 1483 yılında, yani ölümünden on dokuz yıl geçtikten sonra, onun verdiği hüküm, muafnâme, mektup, mukarrernâme gibi resmî belgeler, Karaman vilâyetini denetleyen Osmanlı yöneticilerince hukukî belge olarak kabul edilmiş ve resmî uygulamalarda dikkate alınmıştır. Aslında, Osmanlı yöneticilerinin Karamanoğlu İbrahim bey zamanındaki uygulamaları öğrenmek istemeleri de ilgi çekici bir durumdur. Fatih Sultan Mehmed'in emri (*emr-i âli*) gereğince böyle bir uygulama yaptıkları defterin ilk sayfasında açıkça yazılmıştır. Defterde geçen *'İbrahim bey zamanında harab olmuş, İbrahim bey zamanında satun alub, İbrahim bey zamanında mevkuûin aleyh münhedim olub, İbrahim bey zamanında vakfa tasarruf olunurmuş, İbrahim bey örfiyyesin timara vermiş, İbrahim bey dahi mukarrer etmiş, İbrahim bey zamanında dahi mezbur mezra'ayı da'va eylemiş'* gibi cümlecikler, hem İbrahim beyin yaptığı uygulamalara hem de onun zamanında reyânın yaptığı kimi uygulamalara işaret etmektedir. İbrahim

¹⁴ Sümer 1996, 77-78.

beyin oğullarının, Pir Ahmet, Kasım ve İshak'ın idarî uygulamalarına işaret edilmemesi epey ilgi çekici bir durumdur. Zira, 1464 yılında İbrahim beyin ölümünden sonra, bu şehzadeler, en azından kendi bölgelerinde, köylü ve şehirlilere, bazı resmî belgeler vermiş olmalıdırlar.

6. 2. Osmanlı sultanları

Yıldırım Bayezid Han'ın (1360-1403), Karaman vilâyetinde vakıflar üzerinde ilk idarî uygulama yapmış olan Osmanlı sultanlarından biri olduğu belgelenmiştir. O, Niğde'deki Kutlu Hoca zaviyesi vakıflarını mukarrer tutmuş ve resmî bir belge (*hük-m-i Yıldırım han*) vermiştir (99a). Defterde, Karaman vilâyetinde esaslı denetlemelerde bulunmuş ikinci Osmanlı sultanı olarak Fatih Sultan Mehmed Han görülür. Bilindiği üzere, Fatih Sultan Mehmed (1432-1481), Karaman ülkesine yaptığı seferlerde kimi köylü ve şehirlileri vergiden muaf tuttuğunu gösteren resmî belgeler vermiştir. Defterin tebyiz edildiği 1483 yılında o vefat etmiş bulunuyordu. Onun için, evkâf katibi, kabri iyi ve temiz olsun manasındaki '*tabe serahu*' dua cümlecğini çok sık olarak ifade etmiştir. Defterde, 'Sultan Mehmed hükümü, Sultan Mehmed mukarrernâmesi, Sultan Mehmed berati, Sultan Mehmed muafnâmesi' ifadeleriyle geçen bu resmî belgeleri, 1483 yılında, evkâf muharrirleri görmüşler ve bunları hukuki delil kabul ederek eski uygulamaya riayet etmişlerdir.

Fatih Sultan Mehmed'in iki oğlu, Sultan Mustafa (1450-1474) ve Sultan Cem (1459-1495) Karaman vilâyetinde etkili idari uygulamalarda bulunmuşlardır. Bunlar, verdikleri berat, muafnâme, nişan, mektup ve mukarrernâmelerle Karaman köylü ve şehirlilerini kimi vergilerden muaf tutmuşlardır. Sultan Mustafa, defter hazırlandığı sırada, yani 1483 yılında, ölmüş bulunuyordu. Onun için '*tabe serahu*' dua cümlecğini kullanılıyor. Sultan Cem ise hayattaydı. Onun için katip '*bekası uzun olsun*' anlamında '*tale bekahu*' (41b, 100a, 101a) dua cümlecğini yazmıştır.

II. Bayezid'in oğlu sultan Abdullah'ın (1466-1482) Karaman vilâyetinde şehzadelik yaptığı sırada çeşitli köylü ve şehirlilere belgeler verdiği anlaşılıyor. Sultan Abdullah için çoğu yerde '*tabe serahu*' dua cümlecğinin kullanılması (98b) onun 1483 yılında hayatta olmadığını gösteriyor. Zaten, bir varakda '*merhum Sultan Abdullah*' olarak açıkça yazılmıştır (79a).

6. 3. Kadılar

Kendi kaza dairelerinde mevcut evkâfi denetlemek kadıların görevlerinden biriydi. Vakfın, vakfiyyede belirtilen şartlara uygun işleyip işlemediğini kadılar denetleyebilirlerdi. Denetleme sırasında, vakfiyye gibi resmî belgeleri evkâf mutasarrıflarından talep edebilirlerdi. Teftiş sonunda mektup, hüccet, tezkire gibi resmî belgeler verebilirlerdi. Karaman vilâyetine Osmanlılarca atanan kadıların evkâf üzerinde yaptıkları idari uygulamalar defterde genellikle '*be ma'rifet-i kadı*' cümlecğiiyle belirtilmiştir. Konya, Larende, Akşehir, Iğın, Beyşehir, Seydişehir, Aksaray kadıları ve naipieri, bir vakfın vakfiyyesinin olup olmadığını, tevliyetin kimin sorumluluğunda olduğunu, tevziatın vakfiyyeye uygun yapıp yapılmadığını bilmek

istemişlerdir. Bazen, saraydan gönderilen bir emirle, bir kadıya '*vakıf müfettişi*' ünvanı verilmiş ve bu müfettiş sorunlu vakıfları denetlemiştir. Defterde bu görüşü destekleyen cümleler vardır: '*dergah-ı mu'alladan Akşehir kadısına hükm-i hümayun varid olub vakfiyyetine hükm edüp (80a), dergah-ı mu'alladan Seydişehir kadısına teftiş için hükm-i hümayun (61a), Konya kadısına teftiş emr olunub (3a)*' gibi. Vakıf sahiplerinin ellerinde tuttıkları eski tarihli belgeler bu teftişte önemli bir delil olarak kullanılmıştır. Örneğin, Karaman kadıaskerinin onayladığı bir vakfiyye (41a), kadı Sıraceddin-i Urmevî'nın (öl. Konya 1283) verdiği bir tezkire, daha önce görev yapmış kadıların verdiği mektub, tezkire, hüccet gibi resmî belgeler, Osmanlı yöneticilerince delil olarak kullanılmıştır.

Denetlemeler sonunda hem Karaman beyleri hem de Osmanlı sultanları vakıf sahiplerine resmî belgeler vermişlerdir. Bunlardan biri *arznâmedir*. *Arznâme*, kadıların vakıflarda çözemedikleri sorunları belirttikleri raporlardır. Bunlar İstanbul'a sunulurdu. *Berat*, diğer bir resmî belgedir. Berat, çeşitli resmî görevleri resmen tasarruf eden kişilere verilen resmî tasarruf belgesidir. Karaman vilâyetinde Sultan Mehmed, Sultan Mustafa ve Sultan Cem'in berat verdiği anlaşılıyor. Örneğin, Sultan Mehmed Konya'da Dârülhadis medresesi müderrisine berat vermişti. *Hüccet-i şer'îyye* başka bir belgedir. Bu, kadılar tarafından vakıf mutasarrıflarına verilmiş hak ve tasarruf yetkisinin kime ait olduğunu gösteren belgeydi. Evkâf müfettişi olan Akşehir kadısı bazı vakıf sahiplerine hüccet vermiştir. İsmi geçen bir belge türü de hükümdür. Yıldırım Bayezid, Karamanoğlu İbrahim bey ve Sultan Mehmed gibi fiilen padişahlık yapanların herhangi bir konu üzerine verdikleri emirlerdir. Birkaç yerde '*mektub-ı şer'î*' kelimesi geçmektedir. Mektup, sultanlar, kadılar ve naibler tarafından verilmiş resmî belgeler demektir. İbrahim bey, Sultan Mustafa, Sultan Abdullah ve Sultan Cem'in mektub verdiği defterde yazılıdır. Konya, Larende, Aksaray, Iğın ve Beyşehir kadı ve naipleri vakıf mutasarrıflarına mektup vermişlerdir. Sık geçen bir kelime mukarrernâmedir. Bir vakfın hukukun onayladığını gösteren sultanlar tarafından verilmiş resmî belgelerdir mukarrernâme. Karamanoğulları beyleri, Osmanlı sultan ve şehzadeleri mukarrernâme vermişlerdir. Örneğin, Konya ve Larende'de bir imaret yaptırmış olan İbrahim beyin verdiği mukarrernâmeler, Osmanlı yöneticilerince delil olarak kabul edilmiştir. *Nişan*, sultan ve şehzadeler tarafından verilen tuğralı hükümdür. Sultan Mustafa ve Sultan Cem çeşitli kişilere nişan verdiler. *Muafnâme*, sultanların belirli kişi veya sülâleleri vergilerden muaf tuttuğunu gösteren resmî belgedir. Karamanoğlu Alaeddin bey, İbrahim bey, Sultan Mehmed gibi sultanlar kişileri veya aileleri kimi vergilerden muafname ile muaf tutmuşlardır. Her türlü resmî belgeye, genel olarak, '*temessük-i şer'î*' denilmiştir. *Tezkire*, vakıf sahiplerinin kadılardan aldığı pusuladır. *Vakfiyye-i şer'îyye* ise, vakıf kurucusunun isminin ve vakfın nasıl işleyeceğini belirten şartları ihtiva eden onaylı resmî belgedir. Zaman zaman kadılar vakfiyyeyi, vakıf mutasarrıflarından talep edip vakfın şartlara uygun işleyip işlemediğini denetlemişlerdir.

BİBLİYOGRAFYA

- BARKAN, Ömer Lütfi ve AYVERDİ, E. Hakkı, 1970, *İstanbul Vakıfları Tahrir Defteri*, İstanbul.
- BARKAN, Ömer Lütfi, 1980, Türk-İslâm Toprak Hukuku Tatbikatının Osmanlı İmparatorluğunda Aldığı şekiller-Mâlikane-Divânî Sistemi, *Türkiye'de Toprak Meselesi*, İstanbul, 151-230.
- BARKAN, Ömer Lütfi-MERİÇLİ, Enver, 1988, *Hüdavendiger Livası Tahrir Defterleri I*, Ankara.
- ERDOĞRU, M. Akif, 1991, Eşrefoğlu Seyfeddin Süleyman Bey Camiinin Vakıfları, *Tarih İncelemeleri Dergisi (=TİD)* VI, İzmir, 91-109.
- ERDOĞRU, M. Akif, 1992, Seydişehir Seydi Harun Külliyesi Vakıfları Üzerine Bir Araştırma, *TİD*, VII, İzmir, 81-132.
- ERDOĞRU, M. Akif, 1993, Kanuni'nin İlk Yıllarında Karaman Vilâyeti, *TİD*, VIII, İzmir, 37-51
- ERDOĞRU, M. Akif, 1993, Karaman Vilâyeti Kanunnameleri, *OTAM*, 4, Ankara, 467-516.
- ERDOĞRU, M. Akif, 1994, Karaman Vilâyeti Zaviyeleri, *TİD*, IX, Ankara, 89-159.
- ERDOĞRU, M. Akif, 1995, Antalya ve Havalisi Tarihi İçin Bir Kaynak: Defter-i Evkâf-ı Liva-ı Teke, *TİD*, X, İzmir, 91-185.
- ERDOĞRU, M. Akif, 1997, Konya Mevlevi Dergahının Mali Kaynakları ve İdaresi Üzerine Düşünceler ve Belgeler, *TTK Belgeler*, XVIII/ 21, Ankara, 41-70.
- ERDOĞRU, M. Akif, 1998, Onbeşinci Yüzyıl Sonlarına Kadar Konya Medreseleri, *Yeni İpek Yolu, Konya I*, Ed. Yusuf Küçükdağ, Konya, 35-40.
- FAROQHI, Suraiya, 1974, Vakıf administration in the sixteenth century Konya: The zaviye of Sadreddin-i Konevi, *JESHO*, XVII, Leiden.
- GÖKBİLGİN, M. Tayyib, 1968, XVI. Asırda Karaman Eyaleti ve Larende (Karaman) Vakıf Müesseseleri, *VD*, VII, İstanbul.
- KONYALI, İbrahim Hakkı, 1964, *Abideleri ve Kitâbeleri İle Konya Tarihi*, Konya.
- KONYALI, İbrahim Hakkı, 1970, *Abideleri ve Kitâbeleri İle Konya Ereğli'si Tarihi*, İstanbul.
- KONYALI, İbrahim Hakkı, 1974, *Abideleri ve Kitâbeleri İle Niğde Aksaray Tarihi*, 1. cild, İstanbul.
- KONYALI, İbrahim Hakkı, 1991, *Abideleri ve Kitâbeleri İle Beyşehir Tarihi* (Haz. Ahmet Savran), Erzurum.
- 387 Numaralı Muhasebe-ı Vilâyet-ı Karaman ve Rum Defteri (937/1530) I, Ankara 1996, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayını.
- ÖZDEĞER, Hüseyin, 1988, *Onaltıncı Asırda Ayıntab Livası*, 1, İstanbul.
- SÜMER, Faruk, 1996, Karamanoğulları (Karamanlılar), 77-78
- TURAN, Osman, 1947, Selçuklu devri vakfiyeleri I, Şemseddin Altun-Aba, vakfiyesi ve hayatı, *Bellekten*, XI/43, Ankara, 415-429.
- TURAN, Osman, 1947, Selçuklu devri vakfiyeleri III. Celaleddin Karatay, vakıfları ve vakfiyeleri, *Bellekten*, XII/ 45, Ankara, 17-171.
- UZLUK, F. Nafiz, 1958, *Fatih Devrinde Karaman Eyaleti Vakıflarının Fihristi*, Ankara.
- UZUNÇARŞILI, I. Hakkı, 1937, Karamanoğulları Devri vesikalarından İbrahim Beyin Karaman İmaretı Vakfiyesi, *Bellekten*, I/1, 56-164.

METİN

(1) ÜSLUB-I DEFTER-İ EVKÂF

köhne defterde mastur olub mensuh kayd olunan
ve defterden haric olan evkâfın vakfiyye-i şer'îyyesi
ve İbrahim beyden mukarrerâmesi olanlar emr-i âli mucibince
mukarrer buyurulub defter-i cedide kayd olundu ve köhne defterde
mastur olub kimesne gelüb yazdırmadığı evkâf
ber muceb-i defter-i köhne deyü defter-i cedide nakl olundu
ve evkâf mutasarrıflarından temessükleri görülmeyenler hemen
der tasarruf-ı falan deyü kayd olundu temessük zikr olunmadı (2a)

FİHRİST-İ EVKÂF-I KARAMAN VE LİVÂ-YI KAYSERİYYE

Kazâ-yı Konya
Kazâ-yı Belviran
Kazâ-yı Larende
Kazâ-yı Seydişehir
Kazâ-yı Beyşehir
Kazâ-yı Çemen
Kazâ-yı Anduğu
Kazâ-yı Ürgüb
 Nahiye-i Develü
 Nahiye-i Karahisar
 Nahiye-i Ürgüb
Kazâ-yı Eregli
Kazâ-yı Aksara
Kazâ-yı Kuşhisar
Kazâ-yı Kayseriyye (3a)

DEFTER-İ MÜCMEL-İ EVKÂF-I VİLÂYET-İ KARAMAN VE KAYSERİYYE

ki be fermân-ı hazret-i Sultân bin Sultân Sultân Bâyezid Hân bin
Sultân Mehmed Hân halledallahu teâlâ mülkehu ve sultânehu ve efaza ale'l-âlemîne birrehu ve
ihsanehu nibişte şud
be ma'rifeti **UBEYD BİN FAKİR BİN MURAD ÇELEBİ BİN HAMZA BEY**
ve **MEHMED** el-fakir el-katib afâllahu anhümâ ve sânehuma
am-ma şânehüma fi tarihi sene
seman ve semanin ve semane mie
min hicreti'n-nebevîyye

EVKÂF-I KAZÂ-YI KONYA

1-Vakf-ı Türbe-i Mutahhara-i sultânü'l-ârifin şeyhü'l-muhakkukîn hazret-i Mevlânâ
Celaledin kaddesallahu sürrehü'l-aziz mukarrer bi hükm-i hakanî ve tevki'-i Sultanî
meşihat der tasarruf-ı Mehmed Çelebi be hükm-i şerîf ve nezaret benâm-ı Seyyid Mahmud
be hükm-i padişah hullide mülkuhu

an karye-i **Mescidlüsalur** tabi'-i Sahra-yı Konya hâsıl an nısf öşr ma'a örfiyye timar 2.500

karye-i mezkurenin vakfı vakfiyyesinde tevliyetini Türbe-i Mutahhara'ya şeyh olana şart eyleyüb öşr-i hâsıl cihet kayd eylemiş ve örfiyye-i tamam türbeye kayd olunmuş

karye-i **Ağaçluafşar** tabi'-i mezkur hâsıl 3.910

karye-i mesfure vakfiyyesinde tevliyet Şeyh Bedreddin'e kayd olunup cihet-i tevliyet sūdüs hâsıl meşrut

an karye-i **Lonya** tabi'-i Vilâyet-i Sa'id hâsıl-ı öşr-i reâyâ ve 2 öşr-i piyâde 820

an karye-i **Kiliseanı** tabi'-i mezkur hâsıl-ı öşr-i reâyâ ve 9 öşr-i piyâde 730

karye-i **Kavak** tabi'-i Hatunsarayı serbest hâsıl 1.310 tevliyet-i karye-i mesfure Arif Çelebi bin Adil Çelebiye badehu evlâdına ve evlâd-i evlâdına batnen bade batnin ve neslen bade neslin şart olunuş hak-ı tevliyet rub' hâsıl kayd olunmuş

an karye-i **Kayıyüğü** tabi'-i o hâsıl-ı öşr 1.800 mülk-i mülkiyet-i evlâd-ı Cemaleddin Çelebi şer'î mektub ibraz ederler Konya kadısına teftiş emr olunup arznâmesiyle mülkiyeti mukarrer olup hükm-i hümayun sadaka olundu

an karye-i **Boyalu** ma'a mezra'a-i **Dotsa** tabi'-i Hatunsaray hâsıl an öşr 480

mülkiyyet-i evlâd-ı Cemaleddin Çelebi şer'î mektub ibraz ederler Konya kadısına teftiş emr olunup arznâmesiyle mülkiyeti mukarrer olup hükm-i hümayun sadaka olundu (3b)

an karye-i **Aydoğdu** tabi'-i Hatunsarayı hâsıl-ı öşr 900

an mezra'a-i **Tekürsıyan** tabi'-i Vilâyet-i Sa'id hâsıl an öşr 360 mülk-i evlâd-ı Cemaleddin Çelebi mülkiyyet da'vasın ederler Konya kadısı meclisinde sabit olmuş mektub getürdiler mülkiyyeti mukarrer olup hükm-i hümayun sadaka olundu

an karye-i **Kıçimuhsine** tabi'-i Sudiremi hâsıl-ı öşr 360

an karye-i **Hacı Halil** tabi'-i Sudiremi hâsıl-ı öşr 610

an karye-i **Kiryat** tabi'-i Sudiremi hâsıl an 1.5 öşr 505

an karye-i **Başara** tabi'-i Sudiremi hâsıl an öşr 4.5 sehm 253 mülk-i mülkiyet-i evlâd-ı Cemaleddin Çelebi şer'î mektub ibraz ederler Konya kadısına teftiş emr olunup arznâmesiyle mülkiyyeti mukarrer olup hükm-i hümayun verildi

karye-i **Fileveros** tabi'-i Konya serbest hâsıl-ı tamam 3.265

karye-i **Aymenos** tabi'-i Konya serbest hâsıl 6.600

karye-i **Karaarlan** nezd-i karye-i Aymenos haric ez defter mukarrer be hükm-i şerf hâsıl 944

mezra'a-i **Karaçıgan** nezd-i zaviye hâsıl an öşr 360

vakf-ı medrese-i hazret-i Mevlânâ Hüdavendigâr amma medrese-i Seyfiyye harap olduğı sebepten hazret-i Mevlânâ mederesesinde ders ede deyü Seyfiyye medresesinin elinde hükm-i hümayun var

mezra'a-i **Balıklağı** tabi'-i Sahra-yı Konya hâsıl 200

an karye-i **Saraycuk** tabi'-i Ilgun hâsıl-ı öşr ma'a asyab 1.230
an karye-i **Monos** tabi'-i Akşehir hâsıl 0.5 öşr 710
an karye-i **Yendiğin** tabi'-i Aksara hâsıl-ı öşr 600
an karye-i **Yalman** tabi'-i Aksara hâsıl-ı öşr 600
an mezra'a-i **Salur** tabi'-i Aksara hâsıl-ı öşr 240
ve mezra'a-i **Taşpınar** tabi'-i Aksara hâsıl-ı öşr 180
an mezra'a-i **Musalar** tabi'-i Aksara hâsıl-ı öşr 240

an kıst-ı hamam-ı Sekiz Çeşme der nefis-i Larende 1 sehm min 12 fi sene 720
mukataa-i karuzan 8 nefer fi 50 (?) 400 ve sayyadân-ı mahi neferân fi 50 (?) 100 (4a)

mahalle-i Türbe-i Mutahhara der nefis-i Konya
an kıst-ı hamam-ı türbe der civar-ı türbe-i münevvere sülüs hisse fi sene 2.333
cuz rakabe ve meremmet zıkr olunan hissei vakf-ı Türbe-i Mutahhara önünde olan çeşmeye vakf olunmuş vakıf Cemaleddin Çelebi hazretleri imiş oğlu Mevlânâ Muhyiddin Çelebi hasbî mütevellî imiş Konya kadısı meclisinde sabit olup mektub-ı şer'î verilmiş baki sülüsânı mülk-i meşruları imiş şer'î mektubları var

resm-i aġnâm ve arus an mahalle-i mezbure fi sene 1.000
an nezr-i türbe-i mutahhara ma'a kurban fi sene 7.000
zemin-i dekağın der nefis-i Akşehir fi sene 40
bağ der nefis-i Akşehir ve kura-i o 12 kıt'a fi sene 1.5, 200

bağât der Konya

bağ-ı Sahib-i İsfahanî bî hâsıl, bağ-ı **Doğan der Irmak-ı Server** hâsıl 50
bağ-ı Dürrihond hâsıl 250, bağ-ı Nakkaş bî hâsıl
Bağ-ı Bint-i Zeye der **Nişavurî** harab, bağ-ı Celaleddin Çelebi hâsıl 200
bağ-ı Mesnevihan harab, bağ-ı **Hacı Sipah der Bitimez** hâsıl 150
bağ-ı İsfahanî -i Küçük hâsıl 300, bağ-ı Burhaneddin Çelebi hâsıl 50
bağ-ı Kadı Mürsel der Gedegilas bî hası, bağ der nahiye-i Durud ber mucib-i vakfiyye
bağ der nahiye-i **Hoşkürud** ber mucib-i vakfiyye haric ez defter 30 kıt'a

zemin-i bağ-ı çardıvar kıt'a ber mucib-i vakfiyye-i şer'îyye haric ez defter hâsıl 30
kim şeyh olursa rub'eyn cihet-i tevliyet tasarruf ede deyü mukayyed mezkur bağların ve yerlerin vefa edecek mikdarı suyu defter-i köhnede mukarrer ve ümerâ-i matakaddeminden mekâtib var elan vech-i mezbur üzere mukarrer sebt olundu

zemin der karye-i **Dinorna** tabi'-i Hatunsarayı haric ez defter 4 kıt'a hâsıl-ı öşr 30
zeminha-i dolab 3 kıt'a haric ez defter Arif Çelebi yerleri demekle meşhur
zemin der **Cüllablar** der nezd-i çayır 2 kıt'a
zemin der **Rah-ı Sahra** nezd-i cisr-i Cüllablar kıt'a hâsıl-ı öşr 60
zemin der karye-i **Gödelesun** tabi'-i **Ovabelviran** takriben 100 dönüm haric ez defter hâsıl-ı öşr 30 (4b)

zemin der **İdemut** tabi'-i Larende ber mucib-i vakfiyye haric ez defter kıt'a hâsıl 30
asyab-ı Yeni der **Vadi-i Larende** ber mucib-i vakfiyye haric ez defter harab

hane-i Arif Çelebi muttasıl-ı hanehâ-i vakf mesnevîhâna vakf imiş icare fi sene 100
hane-i İspahan Şah Hatun haric ez defter vakf-ı türbe icare fi sene 100

bağçe-i Sultan ki elan mekâbirdir bifi'l mutasarrıflardır vakf-ı türbe
zemin-i Ferruh Muhammedî haric ez defter 2 kıt'a kıt'a vakf-ı mesnevihân kıt'a vakf-ı hoşhanan

zemin-i dekaîn der **Çarşu-yı Dıraz** fi sene 35
zemin-i dekaîn der mukabele-i hamam-ı Sunkur 2 kıt'a
dükkan der **Sağrıcılar** bab fi sene 12

nısf-ı asyab-ı galle der **Vadi-i Meram** kadim vakf imiş bilfiil mutasarrıflar fi sene 300
an asyab-ı Şahne der **Vadi-i Meram** rub' fi sene 150
zemin der zahir-i Konya ala tarik-i isiliyye ? ber muceb-i vakfiyye haric ez defter kıt'a
dekaîn-i haffafın der nefsi-i Aksara vâkıf Kara Kemal Paşa 20 babân fi sene 700

zeminhâ-i müteferrika **iki baş**
zemin-i dolab nezd-i **Fakih Dede** 3 kıt'a hâsıl 15
zemin-i **Demren** kıt'a hâsıl 60
zemin-i bağ-ı Muhlis kıt'a hâsıl 30
zemin-i Hacı Selman kıt'a hâsıl 120
zemin der Ahmedhan kıt'a hâsıl 15
zemin der mukabele-i Hoca Fakih kıt'a hâsıl 15
zemin-i dolab nezd-i **Bab-ı Aksara** kıt'atân galle an ortak 5 midad 300
zemin-i bağ-ı Zeyni der nezd-i **Meram** kıt'a galle an ortak 8 midad 480 (5a)
zemin-i HondPaşa der **Köşkavak** kıt'a hâsıl 30
zemin-i Gürcühanı ve **Türbeyeri** 2 kıt'a hâsıl 50
zemin-i dolab-ı Sultan Siyavuş der piş-i **Türbe-i Mutahhara** kıt'a hâsıl 600
zemin-i Sahib-i İsfahanî kıt'a hâsıl 60
zemin der nezd-i **Fahrünnisa** haric ez defter kıt'a fi sene 15
zemin-i diğér der kurb-i **Fahrünnisa** kıt'a haric ez defter fi sene 30
bostan-ı hassa an besâtin-i nefsi-i Konya hâsıl fi sene 1.500
zemin der nezd-i otlak-ı **Hergele** kıt'a hâsıl 60
zemin der hadd-ı Tul Şeyh **Attaryeri** demekle maruf haric ez defter kıt'a fi sene 15

2-Vakf-ı cami-i Türbe-i Mukaddese kuddisallahu sırrühü'l-aziz

an karye-i **Çavuş** tabi'-i Vilâyet-i Sa'id hâsıl 0.5 öşr 490
mer'a-yı Hergele **nefs-i Konya** der nevahi-i Konya fi sene 1.000
mukataa-i zemin-i dekaîn der Konya der **Çarşu-yı Yayıncılar** 7 kıt'a fi sene 58
zemin-i Çaruk Dolab der nezd-i **Türbe-i Mutahhara** kıt'a fi sene 30
an zemin-i dolab-ı Seydi Ali sülüs 15
zemin der havali-i **Gevele** kıt'a hâsıl 30
zemin-i Panbukî kıt'a hâsıl 15
cem'an ma'a vakf-ı cami-i mezbur 48.420
minha mülk-i evlâd-ı Cemaeddin Çelebi 2.173 mülkiyyete mukarremâme verildi vakf 46.047 (5b)

3-Vakf-ı mürsid-i tarik-i nebevî hazret-i Şeyh Sadreddin-i Konevî aleyhirrahme meşihat der tasarruf-ı Mevlânâ Abdi veled-i Sofcu be hükm-i padişah hullide mülkuhu ve tevliyyet benâm-ı Mevlânâ Bedreddin veled-i müşarünileyh be hükm-i hümayun

an karye-i **Ladik** tabi'-i Vilâyet-i Sa'id reâyâ ve piyâdenin öşrden ve örfiyyeden sülüs erba' ve tamam haracı hâsıl 10.923

M. Akif Erdoğan

an karye-i **Çandır** tabi'-i Vilâyet-i Sa'id hâsıl-ı öşr-i reâyâ ve 0.5 öşr-i piyâde 850
an karye-i **Kirli** tabi'-i Vilâyet-i Sa'id hâsıl-ı öşr 984
an karye-i **Kafirdeğirmeni** tabi'-i vilâyet-i mezkure hâsıl rub' öşr 165
an karye-i **Mahmudlar** tabi'-i Sahra-yı Konya hâsıl 0.5 öşr 810
karye-i **Abdürreşid** tabi'-i Konya serbest hâsıl 3.640
an karye-i **Kiryat** tabi'-i Sudiremi hâsıl 0.5 öşr 505
an karye-i **Akçasaz** tabi'-i Zengicek hâsıl 0.5 öşr 240
an karye-i **Böbek** tabi'-i Ilgun hâsıl-ı öşr 735
an karye-i **Çardak** tabi'-i Ilgun hâsıl-ı öşr 300
an karye-i **Ayas** tabi'-i Ilgun hâsıl-ı öşr 480
an karye-i **İbliş** tabi'-i Ilgun hâsıl-ı öşr 1.002
asyab-ı Candar der hane hücerât fi sene 2.200
msf-ı asyab-ı **Dimille** der **Vadi-yi Meram** 0.5 aher vakf-ı türbe hâsıl an msf 300 yekun 22.635 (6a)

bağat-ı hazret-i Şeyh rahmetallahu aleyh rahmeten vasi'aten

bağ-ı Akkuş harab, bağ-ı Gürcü Hatun harab
bağ-ı Hacı Bakkal hâsıl 80, bağ-ı Burdesenk Harab
bağ-ı Kalburcu harab
an bağ-ı Hacı Aytemür 8 sehm hâsıl 120 baki dört sehmî hisse-i kadî beraber (?) tevliyet
bağ-ı Sofcu harab, bağ-ı Ulubaş harab
bağ-ı Fıstukiyye an hâsıl, bağ-ı haraç bî hâsıl
bağ-ı Tayboğa fi sene 30, bağ-ı Abbas istibdal olunmuş bir dükkanla
bağ-ı Süleyman harab, bağ-ı Çelebice harab
bağ-ı Cemal Ali harab, bağ-ı Torumtay harab
bağ-ı Hoca harab, bağ-ı Veled-i Hacı Bekir harab
bağ-ı Küllük harab, bağ-ı Develi hâsıl 40
bağ-ı Gurgurumî harab, bağ-ı Aygud yer olmuş öşrüne ekilürmüş
bağ-ı Yeni harab, bağ-ı Kuyucu harab
bağ-ı Andon Avrâtı boğazına verilmiş
bağ-ı Mihr Ağa yer olmuş öşrüne ekilür
bağ-ı Ümmidost ber muceb-i defter-i köhne harab
bağ-ı Sultan bin akça harcı var hâsıl 600

zeminhâ-yı müteferrika

zemin-i bağ-ı Halil Bey k(it'a), zemin-i Ferruh k
zemin-i Kaçmaz k, zemin-i Ümmüdost k
zemin-i Torumtay 2 kıt'a, zemin-i Karatayî k
zemin-i Yahdan k, zemin-i Şahne Hamamı k
zemin-i Şahne-i diğeri k, zemin-i Dolab-ı Şeyh k
zemin-i İskender k, zemin-i Hoca Rüstem k (6b)
zemin-i Gedüzlük k, zemin-i Veled-i Şeyh Süleyman 2 kıt'a
zemin-i Şeyhler k, bağçe-i Şeyh k
zemin-i Keneci der Meydan k, zemin-i Yedikavak k
zemin-i Bal Çelebi k, zemin-i Aktob k
zemin-i Akköprü k, zemin der Aymenos 2 k
zemin der Akköprü k, zemin-i Karaöyük k

zemin-i Küllük k, zemin-i bağ-ı Mihr Ağa k
zemin-i Tayboğa k, zemin-i Hacı Aytemür nezd-i Kallablar k
zeminha der Abdürreşid 4 k, hâsıl tahminen 1.000

dekakîn der şehir

dükkan der Bab-ı Çeşme bab fi sene 10
dekakîn-i suzenî 3 bab fi sene 60
dükkan-ı hayyat bab fi sene 48

zeminha-i dekakîn der piş-i hamam (?) üç kıt'a on beş yıla degin yılda yüz akça yer icaresine mültezim olub üç dükkan yapmışlar bin beşyüz akça harç olmuş icare tamam olduktan sonra dükkanlar vakf ola

icare-i dekakîn-i Veled-i Temcid der Tahtalkala 8 bab fi sene 600 yeri icaresi medrese-i Nizamiyye'nin

an zemin-i hane-i Haydar icare bezir 5 vakıyye
zemin-i hane-i Bulamaç Şeyh bezir 2 vakıyye
an zemin-i hane-i Hekim bezir 3 vakıyye
zemin-i hane-i Hacı Kayser bezir 2 vakıyye
zemin-i hane-i İsmail bezir 2 vakıyye
an zemin-i hane-i Kabirci İsa ma'a rakabe bezir 5 vakıyye
an icare-i zemin der tasarruf-ı Musa kassab fi sene 12
yekun 2.630 cem'an 25.265 (7a)

tafsil-i kütüb-i Kitâbhane-i hazret-i Şeyh Sadreddin aleyhirrahmete

- 1-Keşşaf, tamam, 2 cild
- 2-Tefsir-i Kebîr, tamam, 4 cild
- 3-Fütûhât-ı Mekkî, be hatt-ı Şeyh Muhyiddin-i Arabî rahmetallahu aleyh, 37 cild
- 4-Kitâb-ı Şerh-i Ta'arrûm fi İlm-i Tasavvuf, 1cild
- 5-Kitâb-ı fi't-Tıbb, 3 cild
- 6-Kitâb-ı Milk-i Nehk, 1 cild
- 7-Vasat-ı fi'l-Fıkh li-imam el-Gazali, 1 cild
- 8-Tefsir, Farsî, 1 cild
- 9-Cüz-i hadi aşer fi't-Tefsiri'i-Kebir, 1 cild
- 10-Füsûsü'l-Hikem, bi hatt-ı Şeyh Sadreddin, 1 cild
- 11-Cüz-i sani ve Kitâbü'l-İhya, 1 cild
- 12-Cüz-i rabi' ve Kitâbü'l-İhya, 1 cild
- 13-Es-sani min Kitâbi'l-Faik fi Garibi'l-Hadis, be-tasnif-i Mevlânâ Carullah, 1 cild
- 14-Kitâb-ı Teferrücü'l-Gayb, bi-hatt-ı hazret-i Şeyh Sadreddin aleyhirrahme, 1 cild
- 15-Şerh-i Füsûs-ı Mekkî, 1 cild
- 16-Cem-i beyne'l-kurbeyn
- 17-Şerh-i Divan-ı Mütenebbi, 2 cild
- 18-Kitâb-ı Tahrir ve ta'rîr fi şarihi'l-Vuhey, 1 cild
- 19-Keşşâf, bazı, 1 cild
- 20-İhtilaf-ı Ulemâ, 1 cild
- 21-Acaibü'l-Kalb mine'l-İhya, 1 cild
- 22-Cüz-i sani min Tahriri'l-Mesail, 1 cild
- 23-Tefsir-i İmam Zahidi, 1 cild

- 24-El-cüzü'l-evvel min atabeti'l-fakih fi şerhi't-tenbih, 1 cild
- 25-Kitâb-ı Kamilü'l-Ale fi Sanati'l-Vikale, 1 cild
- 26-Kitâb min İhyae'l-Ulum, 1 cild
- 27-Kitâb-ı Nihayetü'l-Mücehhid, 1 cild
- 28-El-hamis aşer mine'n-nur, 1 cild
- 29-Kitâbü'n-Nefahat be hattı hazret-i Şeyh Sadreddin, 1 cild
- 30-Kitâb-ı diğere Nihayeti'l-Mücehhid, be cild-i sağır
- 31-Kitâb-ı Riyaz, 1 cild
- 32-Kitâb-ı Garibü'l-hadis, 1 cild
- 33-Kitâb-ı Tenbihü'l-Kalb, 1 cild
- 34-El-Muhalladü'l-ahir mine'l-İhya, 1 cild
- 35-Kitâb-ı itikad-ı muğarrib, telif-i Şeyh, 1 cild
- 36-Kitâb-ı Edeb-i Katib, 1 cild
- 37-El-evvel ve Kitâbü'l-Faik fi Garibi'l-Hadis, 1 cild
- 38-Kitâb-ı Muhtasarü'l-Ahkam vakf-ı Mahmud Paşa, 1 cild (7b)
- 39-Tasrif-i İbn-i Hacıb ma'a Şarh, 1 cild
- 40-Kitâb-ı Şerh-i Külliyyat, 1 cild
- 41-Kitâb-ı Muttaliü'l-İman, 1 cild
- 42-Kitâb-ı Halka (?), 1 cild
- 43-Kitâb-ı Camiü'l-Usul, 5 cild
- 44-Kitâb-ı Gasl ve'l-Muhat, 1 cild
- 45-Kitâb-ı Mufassal, 1 cild
- 46-Kitâb-ı Nüsus ve Miftâhü'l-Gayb, 1 cild
- 47-Tefsir, diğere bazı, 1 cild
- 48-Kitâbü'l-Köhne el-Mevzuat fi'l-Ehadis, 1 cild
- 49-Kitâbü'l-Mantık ve'l-Hikme li-evvel-i leh, 1 cild
- 50-Kitâb-ı Sahih-i Müslim, 1 cild
- 51-Kitâbü'l-İrşad, 1 cild
- 52-Kitâbü'l-Minha es-Savl bi'l-amel, 1 cild
- 53-Divan-ı Mütenebbi, 1 cild
- 54-Kitâb-ı Marifet-i İlm-i hadis, 1 cild
- 55-Kitâbü'l-Ezkam, 1 cild
- 56-El-Cüzü's-Sani min Şerhi'l-Mufassal, 1 cild
- 57-Kitâb-ı salisü'l-Ezkam, 1 cild
- 58-Kitâb-ı İlm-i Meşabih Farsî 1 cild
- 59-Kitâb-ı Şemsü'l-Muhtasar li-Şemseddin el-İsfahanî, 1 cild
- 60-Tefsir, gayrimalum, 1 cild
- 61-Kitâb-ı Mufassal-ı Diğere, 1 cild
- 62-Tefsir, gayrimalum, 1 cild
- 63-Kitâb-ı Behic-i Beyza, 1 cild
- 64-Cild-i sani min Kitâbe'l-Mesabih, 1 cild
- 65-Kitâb-ı Şerh-i Muhtelif, 1 cild
- 66-Kitâb-ı Sıhâh, 1 cild
- 67-Kitâb gayrimalum fi ilmi'l-Mesabih, 1 cild
- 68-Kitâbü's-Sümum mine't-Tıbb, 2 cild
- 69-Kitâb-ı Şerh-i Kafıyye, 1 cild
- 70-Kitâbü'l-Risale li-Ebilkasım el-Kuşeyrî, 1 cild
- 71-Kitâb fi İnd ve Sıhahi'l-Lüğa, 1 cild
- 72-Kitâb-ı Şerh-i Camiü'l-Kebir, 1 cild

- 73-Kitâb-ı Tahrir min Şerh-i Vuheyr, 1 cild
74-Er-rabi' min Tahriri'l-Mesail, 1 cild
75-Kitâb-ı Farsî fi ilmi'l-Meşabih, 1 cild
76-Kitâb-ı Müşeyha, 1 cild
77-Kitâb-ı Mine'l-Usul, 1 cild
78-El-cildü's-sani min tefsir gayrimalum, 1 cild
79-Et-tasnifü's-sani an tasnif-i'l-ahkam er-Rabbanî, 1 cild
80-Fi's-sani ve Muhleketü'l-Eşraf, 1 cild
81-Kitâbü'l-Mufassalü'l-Ehass, 1 cild
82-Kitâbü'l-Belağa, 1 cild (8a)
83-Es-sani an Camiü'l-Usul, 1 cild
84-Es-sani ani'l-Mevzuat, 1 cild
85-El-cüzü's-sani min Kitâb-ı Ahkamü'l-Hadis, 1 cild
86-Kitâb-ı İşara el-Kur'an, 1 cild
87-El-hamis min Tahrirü'l-Mesail, 1 cild
88-Kitâb-ı Gayetü'l-İ'tisam, 1 cild
89-Kitâb fi'l-Mantık li-Sırac-ı Urmevî 1 cild
90-Def'a Kitâbü'l-Risale li-Ebilkasım el-Kuşeyrî, 1 cild
91-Kitâbü'l-Havi-i Tavzih, 1 cild
92-Kitâb fi İlmi'l-Kur'an, 1 cild
93-Keşfü'r-Rumuz, 1 cild
94-Kitâb-ı Risale-i Nihaye, 1 cild
95-Er-rabi' el-Evvel ani't-Temhid, 1 cild
96-Kitâbü't-tasrif, 1 cild
97-Kitâbü'l-Mevakıf fi ilmi'l-Meşabih-i Mezheb, 1 cild
98-Kitâb-ı tefsir gayrimalum, 1 cild
99-Kitâbü'l-Ma'arif, 1 cild
100-El-cüzü's-sani ani'l-Beliyye, 1 cild
101-Muhazat Divanı, 1 cild
102-Kanun-ı Mesud fi'n-Nücum li-Ebirreyhan, 1 cild-i kebir
102-El-evvel an Kitâb-ı Camiü'l-Usul, 1 cild
102-Kitâb-ı ani't-Tahsil, 1 cild
103-Kitâb-ı Emir be-hatt-ı Şeyh, 1 cild
104-Kitâb-ı Muhtasar Keşşaf, 1 cild
105-Tefsir-i Farsî li-Esterebadî, 1 cild
106-Kitâb-ı Şerhü'l-Esma li-Şeyh ibn-i Hacib, 1 cild
107-El-cüzü'l-evvel ani'l- (?) 1 cild
108-El-cüzü'l-evvel ani'l-Mevzuat, 1 cild
109-Al-Mücelled an Kitâbü'l-Malum, 1 cild
110-Kitâbü'l-Eshel ala Muhtasarü'l-Ezkam, 1 cild
111-El-Evvel an Muhtaratü'd-Divan li-Şeyh el-Arabî, 1 cild
112-Kitâb, Kufî, 1 cild
113-El-evvel an Kitâb-ı Camiü'l-Usul, 1 cild
114-Def'a el-evvel min Kitâbü'l-Ahkam, 1 cild
115-El-Mücelled es-sani an Kitâb-ı Nihayetü'l-Müştehid bi hatt-ı Şeyh Muhyiddin-i el Arabî kaddesallahu sırrühü'l-aziz, 1 cild
116-El-cildü'r-rabi' an Garibü'l-Hadis, 1 cild
117-Kitâb-ı Divan-ı Arsi fi'l-Lüğa, 1 cild
118-Kitâb-ı Resail fi ilmi'l-Meşabih, 1 cild (8b)

- 119-El-Mücellled ve't-Tefsir 1 cild
120-ve Kitâb-ı Camiü'l-Usul cüz-i evvel
121-Kitâb-ı Mevakiü'n-Nücum, 1 cild
122-El-Mücellled ve İhyae'l-Ulum et-Tasi, 1 cild
123-El-cüzü's-sani ve İhyae'l-Ulum, 1 cild
124-Kitâb-ı Mantık, 1 cild
125-Kitâbü't-Taberi, 1 cild
126-Tefsir, Kufi, 1 cild
127-Kitâb-ı Ruhü'l-Kuds be-hatt-ı Şeyh el-Arabî, 1 cild
128-Kitâbü's-sadis ve Camiü'l-Usul, 1 cild
129-Kitâb-ı Tarihü'l-Müluk, 1 cild
130-Kitâbü'l-Besair, 1 cild
131-Kitâbü'l-Müntehab, 1 cild
132-Kitâb-ı Sitayiş, 1 cild
133-Kitâb-ı kanunçe fi't-Tıbb, 1 cild
134-Ve't-Tefsir, 1 cild
135-Kitâb-ı Tahsil ve mine'n-Neşail (?), 1 cild
136-Kitâb-ı Kubbe ve'r-Resail, 1 cild
137-Kitâb mine'l-İhya, 1 cild
138-Kitâbu Şerhi'l-Mesail, 1 cild
139-Kitâb-ı Tenzilat-ı Mufassahiyye, 1 cild
140-Kitâb-ı Vash el-Kufi, 1 cild
141-Kitâb-ı Risale-i Mufassahiyye, 1 cild
142-Kitâb-ı Risale-i Kutbiyye, 1 cild
143-Es-sani ve Garibü'l-Hadis, 1 cild
144-Kitâb-ı köhne mücellled fi Tezkiretü'l-Evliya, Farsi, 1 cild
145-Kitâb-ı Kubbe şerhi bazı muhtasaran, 1 cild
146-Kitâb ve't-Tefsir, 1 cild
147-Kitâb-ı Münevver, 1 cild
148-Kitâb, Farsi, gayrimalum, 1 cild
149-Kitâb-ı Hayrü'l-Beşer, 1 cild
150-Kitâb-ı Malik ibn Enes, 1 cild
151-Kitâb ve İhyae'l-Ulum 1 cild, Kitâb eş-Şeherat, 1 cild
152-Kitâb Fekkü'l-Kulub li-evvel (?) 1 cild
153-Kitâbü'ş-Şafii fi'l-Fıkh be-hatt-ı Kufi, 1 cild
154-Vacib-i Ebilhasan en-Nihatî, 1 cild
155-Kitâb-ı Tahsilü'l-Usul, 1 cild
156-Kitâb-ı Bazı ve-ş-Şifa li-Ebilali fi'l-Mantık, 1 cild
157-Kitâb-ı Risale fi'l-İnşa, 1 cild
158-Şerh-i Kaside-i İbn-i Fariz, 1 cild
159-Kitâb-ı Beşaret, 1 cild
160-Kitâb-ı Füsus, 1 cild
161-Vasiyyet-i Şeyh, 1 cild (9a)
162-Mushaf-ı hazret-i Mahmud Paşa, 1 cild
163-Mushaf-ı Kebir fi'l-Mescid, 1 cild
164-Mushaf-ı Kufi fi'l-Mescid, 1 cild
165-Mushaf-ı Diğer, 1 cild
166-Ecza'-i En'am, 3 cild
167-Hurka-i Hazret-i Şeyh fi'l-Mescid

4-Vakf-ı kutbü'l-budelâ fi'l-ezman hazret-i Hoca Fakih aleyhirrahme ve'r-rıdvan meşihat der tasarruf-ı Seyyid Ali be hüküm hullide mülkuhu

an karye-i **Kesteriye** tabi'-i Sudiremi hâsıl-ı nısf 250
asyab der civar-ı **nefs-i Konya** der hane haceran fi sene 500
zemin-i dolab der **nefs-i Konya** hâsıl an 0.5, 120

bağat bî hâsıl

bağ-ı Çaşnıgir, bağ-ı Sebzekar
bağ-ı Kiraslu, Bağ-ı Burdesenk
bağ-ı Bint-i Kadı, bağ-ı Demürkapu
zeminha-yı müteferrika der Konya 500, zemin-i Kırymas
zemin-i bostanlık der **Bab-ı Çeşme** kıt'a, zemin-i Sebzekar kıt'a
zemin-i Şeyh İne kıt'a, zemin-i YerAğacı k
zemin-i bağ-ı Köşk, zemin-i Veled-i İzzeddin
zemin-i Altubaşlu, zemin-i Demren
zemin der **Harman-ı Sultan**, zemin-i Emreci
zemin-i bağçe-i Kassab der piş-i dükkan
zemin der mukabele-i mezar-ı şerîf-i Hoca, yekun 1.370 (9b)

5-Vakf-ı Şah Fona der Larende mülhak be handân-ı mezbure

zemin der nezd-i zaviye-i Şeyh Mukbil kıt'a
zemin der nezd-i **Veled-i Kakça** bağ kıt'a 20
zemin-i Köksaz kıt'a, zemin der civar-ı mağara 3 kıt'a
zemin der karye-i **Çakallu** 2 kıt'a, zemin der karye-i **Aykud** 4 kıt'a
zemin der karye-i **Emeksuvan** 2 kıt'a, zemin der karye-i **Kürd** 4 kıt'a
zemin-i Ulu Şah Fona kıt'a, icare-i zemin-i karbansaray harab hâsıl-ı heme 200
zeminha ber muceb-i defter-i köhne
zemin der piş-i **Bab-ı Çeşme** kıt'a
zemin der nezd-i **Taşköprü** kıt'a ve ırmağın kal'a tarafı canibi ki hendeke muftasıdır ve mevzi-i mezbure kurbünde **Çukuryer** demekle maruf yer hâsıl-ı heme 150 yekun 350 el-cümletan 1.720 (10a)

6-Vakf-ı imaret-i İbrahim bey der nefsi Konya mukarrer be hüküm-i hümayun tevliyet der tasarruf-ı Paşa Çelebi padişah-ı âlem-penah hullide mülkuhu

an karye-i **Zengi** tabi'-i Vilâyet-i Sa'id hâsıl an öşr-i reâyâ ve rub'-ı öşr-i piyâdegan 1.155
an karye-i **Sarayönü** tabi'-i o hâsıl-ı öşr-i reâyâ ve 0.5 öşr-i piyâde 6.400
an karye-i **Çumra** tabi'-i Sahra-yı Konya hâsıl-ı öşr 5.400
an karye-i **Arvat** tabi'-i Sahra-yı Konya hâsıl-ı öşr 1.800
an karye-i **Alan** tabi'-i Konya an **Vilâyet-i Okçu** hâsıl nısf-ı öşr 720
an karye-i **Okçu** tabi'-i Konya an **Okçubad** hâsıl nısf-ı öşr 360
an karye-i **Gögercinlik** tabi'-i Konya hâsıl nısf-ı öşr 750
an karye-i **Akçakuyu** tabi'-i Konya hâsıl nısf-ı öşr 240
an karye-i **Derzi** tabi'-i Ilgun hâsıl-ı öşr 1.930
an karye-i **Yenice** tabi'-i Ilgun hâsıl-ı öşr 1.340
an karye-i **Halkahavlı** tabi'-i Ilgun hâsıl-ı öşr 480
an karye-i **Çimdik** ma'a mezra'a-i **Gedül** tabi'-i o hâsıl-ı öşr 960

an mezra'a-i **Karacaviran** tabi'-i o hâsıl-ı öşr 240
an mezra'a-i **Fadas** tabi'-i o hâsıl-ı öşr 250
an mezra'a-i **Defelek** tabi'-i o hâsıl-ı öşr 420
an mezra'a-i **Ucınar** ma'a mezra'a-i **Fekeler** tabi'-i o hâsıl-o öşr 1.320
an karye-i **Doğanhisarı** ma'a mezra'a-i **Karacaviran** hâsıl-ı öşr 7.032 (10b)
an karye-i **Uluviran** tabi'-i Anduğı hâsıl-ı öşr 1.700
an karye-i **Çiftlik** tabi'-i Melenduz hâsıl-ı öşr 1.520
an karye-i **Boravan** tabi'-i Niğde hâsıl 0.5 öşr 420
an karye-i **Alayundlu** tabi'-i Aksara hâsıl 8 sehm min 12 sehmen 1.170

an karye-i **Fertek** ma'a mezra'a-i **Dırsun** ve **Çukuryurd** ve
içinden çıkan su tabi'-i Niğde hâsıl 12.450

an karye-i **Eksun** ma'a mezra'a-i **Asaniç** ve **Aktaş** ve **Yaylı** ve
Lalse ve **Kulfar** ve **Karaçakal** tabi'-i Niğde hâsıl 6.720
karye-i **Susadı** tabi'-i Aksara hâsıl-ı öşr 3.060
karye-i **Saruatlı** tabi'-i Aksara hâsıl-ı öşr 2.420
an karye-i **Aneki** tabi'-i Ürgüb karye-i mezbure vakfiyyede tamam kayd olunmuş elan nizaları var
Larende imaretiyle hâsıl an nısf ber muceb-i defter-i köhne 3.755
an karye-i **Yağlukutlu** tabi'-i Sudiremi vakf-ı çeşme nezd-i **Yağlukutlu** hâsıl-ı öşr 750
dekakîn ve hamam ve karbarsaray ve gayruha der nefis-i Konya
kıst-ı hamam-ı cedit der **nefis-i Konya** fi şehr 900 fi sene 11.000
dekakîn der **nefis-i Konya** 67 babân fi şehr 1.054 fi sene 12.648
an han-i **Çandı Hacı** der **nefis-i Konya** 4 sehm an 12 sehmen fi şehr 80 fi sene 960
an han-i **Nizamiye** der **nefis-i Konya** 10 sehm an 12 sehmen fi şehr 930 fi sene 8.760

an dekağın muttasıl-ı han-i **Çandı Hacı** el-mezbur 15 babân nısf-ı icare fi şehr 38 fi sene 456
def'a an dekağın-ı muttasıl-ı han-i **Çandı** el-mezbur ber muceb-i vakfiyye 15 babân sülüs icare fi
şehr 20 fi sene 240
dekağın-ı bozahane der **nefis-i Konya** fi yevm 1 fi sene 360
kapan-ı ard der **nefis-i Konya** fi yem 1 fi sene 360
dolab der **Meydan-ı Kiçi** fi yevm 1 fi sene 360 (11a)
zemin-i bağ-ı **Şadi Bey** ma'a has bağçe fi sene 100
bağçe der nezd-i imaret fi sene 200
han-ı **Hoca Mezd** der **nefis-i şehir** harab
zemin-i dekağın 3 kıt'a muattal ve dükkan-ı muattal babân der nezd-i **Bazar-ı Mürsel**
zemin-i fırın der nezd-i **hamam-ı nev** harab
matbah ve anbar-ı zemin ve fırın der havlu-yı imaret
seküha 8 kıt'atan fi sene 314

dahil-i Konya'da **Kiçi meydan** demekle maruf dolabın ve taşrada **Kadıbağçe** demekle meşhur
bağun kadimden bir hisse suları vardır merhum-ı hüdavendigar mukarrernâme dahi vermişdir
sonra zayı olduğuna cem-i kesir şahadet etdiler deyü Konya kadısı mektubu var

mezra'a-i **Tukazır** tabi'-i Anduğı haric ez defter-i köhne ber muceb-i vakfiyye ve mektub-ı kadı-ı
Aksara hâsıl-ı öşr 400

dekağın ve karbarsaray ve hamam ve asyab der **Aksara**
kıst-ı hamam-ı **Tizbazar** der **nefis-i Aksara** rub' fi sene ma'a rakabe 5.000

asyab-ı Mukbil Ağa der **Aksara** 3 hicar fi sene ma'a rakabe 3.000
dekakîn der **nefs-i Aksara** 71 babân ma'mur 39 babân harab 32 babân fi sene 4.000
zemin-i **Tahtelkala** der **Aksara** mu'attal
mezra'a-i **Tarbaz** ve **Nene** ve **Alan** ve **Kurtluuyurt** ve **Çan** vakf-ı imaret-i mezbur der kurb-i
karye-i **Doğanhisarı** mezkur mezra'alar vakfa tasarruf olunugeldi ve bu meclis-i şer'de şehadet
eylediler hâsıl 300 cem'an 113.830 sene 400 (11b)

7-Vakf-ı cami-i Sultan Alaaddin der **nefs-i Konya** mukarrer be ahkam-ı şerîf tevliyet der
tasarruf-ı Mevlânâ **Sinan Çelebi** bin **Dizdar** be hükm-i padişah hullide mülkuhu

an karye-i **Said** ve karye-i **Yenice** tabi'-i Vilâyet-i Sa'id hâsıl-ı öşr-i reâyâ ve nısf öşr-i piyâdegan 1.920
mezra'a-i **Göksek** tabi'-i Vilâyet-i Sa'id hâsıl-ı öşr 180
karye-i **Ulumusine** tabi'-i Sudiremi hâsıl-ı öşr 675
karye-i **Silye** ma'a mezra'a-i **Günik** tabi'-i Konya serbest hâsıl 9.636
karye-i **Kızılviran** tabi'-i Çemen hâsıl-ı öşr 460 yekun 12.871

dekakîn der **nefs-i Konya**

ıcarat-ı dükkanha der enderun-ı bezazistan ve birun-ı bezazistan ve mukataa-i bazı zemin-i
bezazistan 7 sehm min 12 sehmen
dekakîn der **enderun ve birun** 65 babân fi sene 9.230
bazı zemin-i bezazistan 44 kıt'a fi sene 346
dükkan der haffafistan babân fi sene 96
zemin-i dükkan der **bazar-ı esb** kıt'a fi sene 100
zemin-i fırın der **Konya** fi sene 40
zemin-i haneha der **mahalla-i Satı** 4 k fi sene 27
mukataa-i zemin-i asyab-i Meram fi sene 60
haneha der **İçkala** babân fi sene 20
dükkanha der **piş-i kapan** 6 kıt'a fi sene 366
zeminha-i **dekakîn der Bazar-i Cedid**
zeminha-i **dekakîn der Bazar-i Köhne** 7 kıt'a

bağ-ı Attar Hacı **Sinan** kıt'a 20
bağ-ı Kadem Fakih kıt'a 60
bağ-ı Veled-i Ziba boğazına verilmiş
bağ-ı maruf kıt'a boğazına verilmiş
bağ-ı Hacı Bula kıt'a 15
bağ-ı Güder kıt'a bi hâsıl
bağ der kenar-ı çay haric ez defter bi hâsıl (12a)
zeminha-i müteferrika 4 kıt'a 30
zemin-i Attar Ali Bey kıt'a
zemin-i Mahmud Ağa kıt'a
zemin-i Kadı Kürd kıt'a
zemin der kenar-ı çay k(ita), cem'an 17.226

minha ani'l-nükud be takrir-i mütevellî
cihet-i tevliyet fi yevm 2, cihet-i hatib 10
cihet-i hafaza 10 nefer fi yevm 10 cema'at-i hafaza günde on cüz okurlarmış
müezzinan 3 nefer fi yevm 2, muarraf nefer fi sene 1
kayyıman neferan fi yevm 1

cabî nefer fi yevm 1

rakabe fi yevm 2, cihet-i ser mahfil fi yevm 1

gallatı dahi otuz hisse olunup hisselü hissesince tevzi olunurmuş

8-Vakf-ı cami-i Veled-i Hatıblu der Meram tabi'-i Konya mukarrer be hükm-i hümayun tevliyet ve nezaret benâm-ı Hacı İbrahim be hükm-i Sultan Mehmed tabe serahu cihet-i tevliyet südüs hâsıl be kavli mütevellı el-mezbur

an kıst-ı hamam-ı Meram rub' hisse 8 fi sene ma'a rakabe 1.250

an asyab-ı Meram sülüs hüsse fi sene ma'a rakabe 667

bağçe-i Meram camii tamir eden Meram dervişleri tasarruf edermiş hâsıl 50 yekun 1.967 (12b)

9-Vakf-ı zaviye-i mezkur Veled-i Hatıblu buk'a-i mezbure mukarrer be hükm-i şerif meşihat der tasarruf-ı Derviş Seyyid Kasım ve tevliyet benâm-ı Fakih Seyyid be hükm-i Sultanî cihet-i tevliyet südüs nısf-ı hâsıl şeyh ve 0.5 aher ayende ve revendeye sarf olunurmuş bade't-tevliyet be kavli mütevellı

an asyab-ı Meram el-mezbur sülüs hisse fi sene ma'a rakabe 667

dekakîn-i Meram ma'mur 5 babân fi sene 900

dekakîn-i harab babân bî hâsıl

çiftlik der karye-i Hatıb der tasarruf-ı şeyh-i Meram asıl malikane öşrü Seyfiyye medresesine vakf idüğü sabit olub kadı hüccet vermiş

der karye-i mezbure eşcar-ı cevz der piş-i mağara hâsıl 20

zemin der karye-i mesfure der piş-i mağara-i mezkure 2 dönüm yarıya bağ dikilmiş hâsıl 50 yekun 1.637

10-Vakf-ı dârülhüffâz-ı mezkur der nefsi Konya mukarrer tevliyet benâm-ı Fakih el-mezbur be hükm-i hakanî cihet-i tevliyet südüs hâsıl

an kıst-ı hamam el-mezbur 3 riba' fi sene 3.750

an asyab-ı Meram el-mesfur sülüs hisse fi sene ma'a rakabe 667

an bağ-ı Çanşnigir der Meram 3 riba' hâsıl harcından ziyade olmaz dediler

bağ-ı Kürdan boğazına verilmiş kıt'a, bağ-ı Ekmel harab yekun 4.417 (13a)

11- Vakf-ı cami-i Selcuk an nesli Sultan Alaaddin mukarrer der nefsi Konya tevliyet der tasarruf-ı Mevlânâ Sinan Çelebi bin Dizdar be hükm-i tevki-i şerif hitabet der tasarruf-ı Mevlânâ Muhiiddin be hükm hullide mülkuhu

icare an bezazistan-ı nefsi Konya 5 sehm an dekakîn 5 babân fi şehri 200 fi sene 2.400

icare an bazı zemin-i dekakîn bezazistan el-mezbur cihet-i tevliyet fi yevm 1 fi sene 275

an icare-i zemin-i Nizameddin sehm-i vahid ve 12 sehmen fi sene 835

icare-i hane-i Münci Hatun der şehri fi sene 25

bağ der kurb-i Hoca Fakih kıt'a bî hâsıl

zemin-i Kadıasker kıt'a fi sene 20

zemin der Yenikapu kıt'a fi sene 10 yekun 3.605

12-Vakf-ı cami-i Şerefeddin der nefsi Konya mukarrer hitabet der tasarruf-ı Mevlânâ Hüsameddin bin Seydi Mahmud be hükm-i Sultanî

zemin-i dekakîn-i bezzazin der nezd-i cami 17 kıt'a fi sene 408

dekakîn-i Piri 6 kît'a fi sene 96

asyab der **Vadi-i Meram** der hane 3 hicar fi sene ma'a rakabe 600

zemin-i dükkan der **Debbağlar** 2 kît'a fi sene 7

zemin-i dükkan-ı şerbetci kît'a fi sene 4

bAğat 4 kît'a bî hâsıl yekun 1.116

zıkr olan evkâfın vakfı neslinden Hoca Paşa kızı şer'î mütevelliyeye imiş ber muceb-i vakfiyye-i şer'îyye cihet-i tevliyet öşr-i hâsıl (13b)

13-Vakf-ı cami ve hankah ve türbe-i Sahib der nefis-i Konya mukarrer tevliyet der tasarruf-ı Abdurrahman an evlâd-ı Sahib hisse-i tevliyet rub' hâsıl ve evlâd-ı Sahib'den Hond Hatun bint-i Seyyid Esedullah Sahib'in kızı neslindedir deyü hisse-i tevliyet hükm olunmuş şer'î mektubu var ve İbrahim beyün ve atası Mehmed Beyün ve Sultan Mustafa'nın ve Sultan Cem'in ve Sultan Abdullah'ın Sahib'in neslindedir deyü mukarrernâmeler var mezkur Abdurrahman dahi itiraf edüb tasdik etdi

kıst-ı hamam-ı Sultan der zahir-i Konya fi sene ma'a rakabe 6.000

zemin-i dekakîn muttasıl be hankah-ı mezbur 7 kît'a fi sene 40

icarat-ı zemin-i dekakîn der **nefis-i Konya** 15 babân fi sene 120

zemin-i dekakîn-i haddad babân fi sene 20

zeminha-i müteferrika der zahir-i Konya 20 kît'a 1 fi sene 180

zemin-i dekakîn der **piş-i cami** babân fi sene 30

yahdanin kît'atan fi sene 20

bağ der **Sırçalı** fi sene 50

bağ der **Abdürreşid** k (ita) harab

bağ der **Gedegilas** kît'a harab

bağ der **Rah-ı Karâyüük** k (ita) harab yekun 6.460

14-Vakf-ı dârülhüffâz ve mescid ve çeşme der Bab-ı Çeşme eş-şehir be Kırkçeşme tevliyet der tasarrufı Abdurrahman el-mezbur an evlâd-ı mezkur aşağısı çeşme yukarısı darülhüffâz imiş

hem harab elan bir hafız dahi yokdur İbrahim bey zamanında dahi mevkufün aleyh münhedim olduğu sebepten Mevlânâ Mümin Halife mezkur Sahib Darülhadisi'nin müderrisi olub zıkr olunan vakfı dahi müşarünileyh Sahib'in olduğu ecilden ana ilhak olunub tasarrufuna marü'z-zıkr İbrahim bey mektub vermiş gene astane-i ma'delet-penâh emriyle medrese-i mezbureye ilhak olundu

mezra'a-i **Bostan** tabi'-i Konya hâsıl-ı öşr 360

mezra'a-i mesfürenin vakfiyyetine padişah-i âlem-penahdan mukarrernâme var amma köhne defterde vakf-ı mezkurun kayd olunmuşdur İbrahim bey zamanında dahi mezbur mezra'ai hazret-i Mevlânâ Hüdavendigâr evlâdından Mevlânâ Cemaleddin Çelebi vakf-ı türbe deyü dava eylemiş şeri temessük taleb olunmuş ibraz eylemiş Server Ağa adına kayd olunmuş İbrahim bey Server Ağa'yı ihzar edüb teftiş eylemiş benim katımda ol şer'î mektub tezvir idüğü zahir oldu deyü sahib-i vakfa hükm eyleyüb tekrar mukarrernâmeler vermiş hazret-i padişah e'azzallahu ensarehuya bu hususat-ı masture arz olundu gene sahib-i vakfa emr eyledi medrese-i Darülhadise ilhak olundu

zemin-i haneha-i Sahib der nezd-i Çeşme kît'a fi sene 30

zemin der **Rah-ı Kabalar** kît'a hâsıl 30, zemin dr karye-i **Hasan** 2 kît'a hâsıl 30

bağ der **Hocacihan** kît'a harab yekun 450 (14a)

15-Vakf-ı medrese-i Darülhadis ma'a mescid ve minare ve mektebhane-i Sahib der nefsi-Konya tedris der tasarruf-i Mevlânâ Hayreddin es-Sultanî be hükm-i padişah-ı âlem-penah azze nasruhu

karye-i **Karaiyüik** ma mezra'a-i **Göceler** tabi'-i Sahra-yı Konya hâsıl-ı öşr 3.000
an karye-i **Akçaviran** tabi'-i Sahra-yı Konya hâsıl-ı öşr 600
an karye-i **Samura** tabi'-i Sahra-yı Konya hâsıl-ı öşr 600
bağ-ı hıref der **Meram** halî, harım der **Hıref bî** hâsıl
zemin der **Deliklitaş** hâsıl 30, zemin der **Cisr-i tahta k(ita)** hâsıl 30
zemin der **Gedegilas** hâsıl 10

karye-i **Azari** tabi'-i Akşehir vakf-ı Darülhadis el-mezbur ber mucceb-i vakfiyye-i şer'îyye ve tezkire-i kadı Sıraceddin-i Urmevî ve mukarrernâmeha-yı İbrahim bey Mevlânâ Mümin Halife Karamanoğlu zamanında darülhadise müderris olub karye-i mezkureyi tasarruf etdüğine İbrahim bey mektubu var vakfiyyetine dahi şahadet eyledi ve Karamanoğlu zamanında karye-i mezbure ortakçı olub öşrü vakfa verülürmüş bu hususat hazret-i padişah azze nasruhuya arz olunup öşrü gene vakfa emr olundu hâsıl-ı öşr el-galle 6 muddan 3.600

yekun ma'a vakf-ı darülhüffaz ve mescid ve çeşme ki der bala mastur est fi sene 9.820 bağlarından dahi ne mikdar öşr olursa vakfin ola **Altuntaş** hâsılıyla bir yerde kayd olunmuşdur öşr dahi hükm olundukda **müsveddeden ifraz kabil olmayup** galle mukayyed bulunup ifraz olundu tahminen bağ ve gayrı öşr dahi bin beşyüz akça olur galiba

tedris ve imamet ve te'zin ve ta'lim heme der tasarruf-ı Mevlânâ Hayreddin el-müderris amma der berat-ı hümayunun heman tedris mukayyed est

mezkure-i medrese mescidi imamını ve mektebhane talimin müfettiş-i evkâf-ı Konya be hükm hullide mülkuhu Sahib'in kızı neslindendir Aydın Fakih nam kimesne ki mezbure Hond Hatun eridir ayda elli akça ile muhal görüb arz için mektub vermiş sabıka bu fiil-i hüsn görüb ve müşarünileyh Aydın Fakih'i kemal-i i-istihkakda müşahede eyleyüb ve imametden ve talimden ziyade te'zine dahi iltizam gösterdiği ecilden **müsveddede kayd olunmuş idi** mezkur müderris kadimü'l-eyyamdan zıkr olan cihetleri müderrisler tasarruf edegeldiler müfettiş arznâmesiyle defter-i şahıye nesne yazmak cihetimiz naks olunmak mülayim degildir deyü münakaşa edicek tehir olundu şimdiki halde padişahımız halledet hilafetuhunun zaman-ı saltanatında canib-i evkâf-ı şer'îyye mer'i olub cihet-i tedrise ilhak olunmuşdur cihetüm naks olur deyümez mezkur Aydın Fakih Fakir ve müstehak ve salih ve mütedeyyin kimesnedir mezkur cihetçük sadaka olunmağa mahall kişidir Sahib'in evlâdı valididir **(14b)**

16-Vakf-ı cami-i Ahmed Bey ki cami-i Ebulfazl demekle meşhurdur der Konya mukarrer tevliyet der tasarruf-ı Mevlânâ Bedreddin be hükm hullide mülkuhu cihet-i tevliyet südüs hâsıl

an karye-i **Absarı** tabi'-i Vilâyet-i Sa'id hâsıl-ı öşr reya ve 0.5 öşr piyâde 9.090
dekakın der kurb-i bezazistan 3 bab fi sene 180
dekakın cami-i muttasıl 8 hane fi sene 440
an dekağın-i kassab der **kurb-i cami** 4,5 sehm fi sene 57
zemin-i dekağın der **Sarracan** babân fi sene 24
zemin-i dükkân der **Kazancıyan** bab fi sene 10

zemin-i dükkan muttasıl-ı cami babân fi sene 20
nisf-ı zemin der **Hesene** der zahir-i Konya fi sene 10
bağ der **Hocacıhan** k(ita) harab yekun 1.731

17-Vakf-ı dârülhüffâz-i mezkur Ahmed Bey der nefis-i Konya mukarrer tevliyet benâm-i mezkur be hükm-i hümayun cihet-i tevliyet südüis yedi nefer hafız meşrut ber muceb-i vakfiyye

an karye-i **Mandos** tabi'-i Zengicek hâsıl-ı öşr 2.400
an mezra'a-i **Koydos** tabi'-i o hâsıl 0.5 şayi ber muceb-i vakfiyye 240
asyab der **Vadi-i Meram** 3 hicar fi sene 100 yekun 2.740

zemin-i dolab der batın-ı Konya nezd-i **Bab-ı Ertaş** Cem Sultan üzerine bina edüb Bostancı İnsan'a satub nişan-ı şerif ve kadı mektubun vermiş kadı mektubunda vakfa müteallik olan yerden her yıl yüz elli akça vaz olunmuş ve içinde mezkur İnsan bir kuyu yaptırmış elan tasarrufunda olduğu sebebden mezkura kayd olundu hâsıl fi sene 150 (15a)

18-Vakf-ı cami-i Anber Reis der nefis-i Konya mukarrer hatib Mevlânâ Şemseddin be hükm hullide mülkuhu

an karye-i **Bozok** tabi'-i Vilâyet-i Sa'id hâsıl 0.5 öşr-i reâyâ ve rub' öşr-i piyâde 1.240
an karye-i **Kızılca** tabi'-i Vilâyet-i Sa'id hâsıl-ı öşr-i reâyâ ve 0.5 öşr-i piyâde 660
bağ der **Karaiyûk** kıt'a der **Selver** kıt'a bî hâsıl
bağ der **Cisr-i Tac-i Vezir** harab
zemin der **Köşkkavak** kıt'a 30, zemin der **Bulgar** kıt'a 20
zemin der **Hocacıhan** kıt'a 10, zemin cami-i muttasıl kıt'a
mezra'a-i **Musine** karye-i mezkure ile **Hatub** arasında **Anber Reis Yeri** demekle ma'ruf yer imiş haric ez defter ber muceb-i mektub-i müfettiş-i evkâf ve mukarrer-name-i Sultan Abdullah hâsıl 60 yekun 2.020

19-Vakf-ı cami ve medrese-i Kadı İzzeddin der nefis-i Konya medrese münhedim olub hissesi camie ilhak olunmuş hitabet der tasarruf-ı Mevlânâ Abdülaziz be hükm-i padişah ve tevliyet der tasarruf-ı Mevlânâ Hüsam be hükm-i Sultani Kadı İzzeddin evlâdından olduğu sebebden deyü mukayyed vakf-ı mezkurun tevliyeti Sarban kızı Paşa Bula'nun ve oğlançuğu Satılmış'ın vakf-ı evlâdları ve vakfın neslinden olup tevliyeti tasarruf edegeldiklerine şer'î hakları idüğine cem'-i kesir şehadet etdiler deyü Konya kadısı naibi mektubu var

an karye-i **Koçmar** tabi'-i Vilâyet-i Sa'id hâsıl-ı öşr-i reâyâ ve 0.5 öşr-i piyâde 1.230
an karye-i **Kestel** tabi'-i Vilâyet-i Sa'id hâsıl-ı öşr-i reâyâ ve nim öşr-i piyâde 710
mezra'a-i **Yaruktaş** tabi'-i Sahra-yı Konya hâsıl-ı öşr 120
zemin-i Kirekalı der **Yahdan** kıt'a 12
zemin der nezd-i Hoca Beyi bağı kıt'a 15
zemin-i **Alican** ve **Alakavak** muttasıl-ı Meydan 2 kıt'a 15
zemin nezd-i dolab-i Ahmed Zerger kıt'a 15
bağ-ı Tavşan Ahmed der **Hocacıhan** kıt'a
bağ-ı Nalband der **Karaöyük** k bî hâsıl
bağ-ı kilise ve Manavgad Hacısı 2 kıt'a bî hâsıl
zemin-i haneha der şehir harab yekun 2.120 (15b)

20-Vakf-ı cami ve medrese ve hankah-ı Kadı Mürsel der nefis-i Konya mukarrer medrese ve hankah İbrahim bey zamanında harab olmuş şimdi cami dahi yıkılıp namaz kılınmaz olmuş vakfı Mevlânâ Sinan el-meşhur be Köse Muallim tasarrufundadır Kadı Mürsel ruhuçin günde iki cüz okuyup tasarruf edermiş tevliyet der tasarruf-ı evlâd-ı mezkur

karye-ı **Kındani** tabi'-i Aksara hâsıl-ı öşr 200
an mezra'a-i **Kızılca** tabi'-i Aksara hâsıl an 7 sehm 10
an mezra'a-i **Mekriz** tabi'-i Aksara hâsıl an nisf 10
an mezra'a-i **Gelinoğlu** tabi'-i Ilgun hâsıl an sülûsan 240
dekakın der **civar-ı cami-i mezkur** 17 babân fi sene 624
an zemin-i dolab-ı Karaca Musa 1.5 sehm fi sene 20
zemin-i dekağın 10 kıt'a fi sene 96
zemin-i berberhane kıt'a fi sene 26
zemin-i Cihan der **Karaarslan** kıt'a fi sene 15
an firm der **civar-ı meşid** sülûs hisse hali
zemin-i bağ der karye-i **Aymenos** kıt'a hâsıl 10 yekun 1.247(16a)

21-Vakf-ı cami ve hankah-ı müşidü's-salikin kutbü'l-arifin şeyhü'l-muhakkıkın hazret-i Şeyh Vefa der nezd-i Meram mukarrer be ahkam-ı Sultan Mehmed ve padişah-ı alem panah azze nasruhu

an mezra'a-i **Yakasalur** 6 sehm ve selase erba' hâsıl an 6 sehm ve 3 erba' 480
nisf-ı asyab-ı Kafır der **Sa'ideli** fi sene
bağ-ı hazret-i Şeyh vâkif Cihan Hatun cami-i mezburda ecza' okunmağçün şart olunmuş

bağ-ı **Hemşire-i Şeyh**, bağ-ı **Hatun**, bağ-ı **Halil**, bağ-ı **Karındaş Mehmed**
bağ-ı **Veled-i Fakire**, bağ-ı **Değirmenci**, bağ-ı **Şirin**, bağ-ı **Şemseddin Halife**
bağ-ı **Veled-i Yaycı**, bağ-ı **Mesturşe**, dekağın 3 bab, zemin der nezd-i şehir çiftlik 1
zemin der **Ilgun** çiftlik 1cem'an bağ ve bağçe yirmi dönüm mikdarı hâsıl-ı heme

zıkr olan yirmi dönüm bağdan ve bağçeden bazı harab olub yirmi dönümden hayli münkati ve kaht olduğı arz olunup müşarünileyh şeyhin yanında mezid-i atıfet ve inayet zuhura gelüb zıkr olan bağlar yirmi dönüm üzere tekml olunması emr olunub şeyhin hükm-i şerifden hariç olan bir bağ dahi katılıb baki kusuruna kalursa dervişler bağından katılıb cümle yirmi dönüm olub evkâf-ı mezkurenin bakisiyle bile cami-i mezkur maslahata sarf olunmak için hükm-i hümayun sadaka olundu tahriren fi evail-i şehir-i Cemazielevvel sene hamse ve seb'in ve semanemii

ağnâm-ı dervişan bir sürü

zıkr olan bağlar ve yerler ve bağçeler için mevsimde hacet mikdarı su verile deyü ahkamlarında mukayyed ve evkâf mesalih hizmetinde olan ademler ki mütevellii Hacı Muhyiddin ve hatib Hasan Halife ve imam ve müezzin ve kayyım ve nakib Hasan ve bunlardan sonra hidemat-ı mesfüre için her kim tayin olunursa ve anda sakin olan Yahya ve İsmail ve Hızır ve Ahmed ve Kara nam azizler cem-i avarız-ı divanî ve tekalif-i örfiyyeden muaf ve müsellemler olalar deyü ahkamlarında mastur elan vech-i mezbur üzere defter-i hakanî ye mukarrer sebt olundu (16b)

22-Vakf-ı cami-i Mustafa Bey bin Pir Hüseyin Bey mîr-i Alaiye der karye-i Rumdekin mukarrer be hükm-i nazif tevliyet der tasarruf-ı Mahmud Bey bin mîr-i Alaiye ber muceb-i

vakfiyye-i şer'îyye hisse-i tevliyet sîdüs elan tevliyet-i mezkur oğlu Kasım oğlu Mehmed tasarrufunda be hükm-i şerîf

an karye-i **Rumdekîn** tabi'-i Sahra-yı Konya hâsıl 4 sehm ve nısf an 12 sehmen 675
an karye-i **Kilik** tabi'-i Sahra-yı Konya hâsıl nısf öşr 900 yekun 1575

23-Vakf-ı cami-i Sarayönü der Vilâyet-i Sa'id mukarrer ber mucceb-i defter-i köhne der tasarruf-ı Mevlânâ Mehmed bin Halil berat-ı padişah-ı âlem-penah hullide mülkuku

an karye-i **Saraç** tabi'-i Vilâyet-i Sa'id hâsıl nısf öşr 460
mezra'a-i **Celal** ve **Tuvak** tabi'-i o hâsıl-ı öşr 480 yekun 940

24-Vakf-ı cami ve zaviye-i La'l Paşa der karye-i Şahne mukarrer der tasarruf-ı Dermiş veled-i Mehmed be hükm-i padişah-ı âlem-penah hullide mülkuku

zemin der karye-i **Eksile** tabi'-i Hatunsarayı 1 çiftlik 100
zemin der karye-i **Cüki** tabi'-i o hâsıl 20
zemin der karye-i **Akvıran** tabi'-i o tahminen 91 dönüm 6 kıt'a 60
zeminha 3 kıt'a hâsıl an sülüs 120
an icare-i zemin-i bazar der karye-i mezbure fi sene 200
asyab hacir 100 yekun 600 (17a)

MEDÂRİS-İ MAHRUSE-YI KONYA cihet-i ani'l-beliyye

25-Vakf-ı medrese-i Altunpa der nefis-i Konya mukarrer be hükm-i hümayun der tasarruf-ı Mevlânâ Muhyiddin ve tevliyet benâm-ı müşarünileyh be hükm-i şerîf cihet-i tevliyet hâsıl-ı öşr

an karye-i **Erkuş** tabi'-i Konya hâsıl-ı öşr 960
mezra'a-i **Altupa** tabi'-i Sudiremi hâsıl-ı öşr 120
mezra'a-i **Dağ Saraycuk** tabi'-i Larende hâsıl-ı öşr 100
mezra'a-i **Gedegilas** tabi'-i Larende hâsıl-ı öşr 100
bazar-ı rişte der **nefis-i Konya** fi yevm 15 fi sene 5.400
zemin-i dekakîn **İplikbazarı**'na muttasıl 47 kıt'a fi sene 365
an han-ı Nizamiyye üç dükkan yerinden ki karbansarayaya yol eylemişler fi sene 60
zemin-i hanha der **kurb-i Bazar-ı rişte** 4 kıt'a fi sene 47
dükkan der **piş-i hamam-ı Sunkur** babân fi sene 96
zeminha-i dekakîn 4 kıt'a ve bir karbansaray der **bazar-ı köhne** half
zemin der **Abdürreşid** 3 kıt'a hâsıl 60, zemin-i fırın fi sene 60
bağ-ı Altunpa harcından ziyade olmazmış bî hâsıl yekun 7.368

suret-i tevzi-i hâsıl-ı mezbur Sultan Mehmed hükmüyle kadı-i Konya tevzi' eylemiş
cihet-i tevliyet aşer, cihet-i bevvas fi yevm nîm
cihet-i imam ve müezzin fi yevm 1 ani'l-baki
cihet-i tedris sülüsân, cihet-i talebe sülüs (17b)

26-Vakf-ı medrese-i Karatayî der nefis-i Konya mukarrer tedris der tasarruf-ı Mevlânâ Muhyiddin tevliyet der tasarruf-ı Mevlânâ Hüsameddin an evlâd-ı Karatayî el-mezbur be hükm-i hakanî cihet-i tevliyet aşer hâsıl-ı baki der tasarruf-ı müderris

an karye-i **nefs-i Hatunsaray**ı hâsıl-ı öşr-i reâyâ ve nim öşr-i piyâde 3.300
an karye-i **Gömse** tabi'-i Hatunsarayı hâsıl-ı öşr-i reâyâ ve nim öşr-i piyâde 1.300
an karye-i **Güravalama** tabi'-i Hatunsarayı hâsıl-ı öşr-i reâyâ ve nim öşr-i piyâde 610
an karye-i **Orduözü** tab-i o hâsıl-ı öşr-i reâyâ ve nim öşr-i piyâde 510
an karye-i **Yanekini** tabi'-i o nısf-ı öşr-i galle ve nim öşr-i keten 120
an karye-i **Mekriler** tabi'-i Hatusarayı hâsıl-ı öşr 600
an karye-i **Avcıkayı** tabi'-i Vilâyet-i Sa'id hâsıl-ı öşr 300
zemin-i çukur der nezd-i dolab ve baġat kıt'a hâsıl-ı öşr 120
zemin-i haneha der **mahalle-i Çavuş** 12 kıt'a fi sene 24
def'a zemin der mahalle-i mezkure der kurb-ı **dolab-ı kalenderhane** k
zemin-i dekakîn der **çarşu-yı suzengeran** 4 kıt'a fi sene 48
zemin KubAġaçukuru'nda **Delülermeydanı**'ndan yana 4 dönüm half yekun 6.932

27-Vakf-ı mescid-i Karatayî el-mezbur mukarrer

zemin der mukabele-i Fakih Ahmed hane-i muttasıl ortasından ırmak geçer 30 kıt'a
baġ muttasıl-ı mescid-i Karatayî el-mezbur kıt'a harab
zemin der civar-ı Fakih Ahmed kıt'a 8 dönüm fi sene 15
zemin der civar-ı Şeyh Alaman 2 kıt'a fi sene 15 yekun 60 (18a)

28-Vakf-ı medrese-i Nizamiyye der nefsi Konya mukarrer der tasarruf-ı Mevlânâ Seydi ve tevliyet benâm-ı müşarünileyh be hükm-i padişah-ı âlem-penah hullide mülkuhu cihet-i tevliyet merfu' bi emr-i hullide mülkuhu

an karye-i **Okçu** tabi'-i Konya hâsıl-ı nısf-ı öşr 240
an karye-i **Büyükalan ve Küçükalan** tabi'-i o hâsıl-ı nısf-ı öşr 720
an karye-i **Okçukulu** tabi'-i o hâsıl-ı nısf-ı öşr 240
an karye-i **Göğercinlik** tabi'-i o hâsıl-ı nısf-ı öşr 750
zemin-i dekakîn nezd-i medrese-i mezbure 11 kıt'a fi sene 540
def'a zemin-i dükkan nezd-i medrese kıt'a fi sene 120
dükkan der **bazar-ı galle babân**
ve zemin-i han-ı Nizamiyye sehm-ı vahid min 12 an kıst 12.000 fi sene 1.000
dekakîn der nezd-i han-ı Nizamiyye 6 bab fi sene 492
zemin der **miyan-ı Bazar-ı cedid** 22 kıt'a fi şehri 45 fi sene 540
seküha der **bazar-ı Nev** 3 kıt'a fi sene 990
zemin-i dekakîn-i Temcidoġlu der **Bazar-ı Nev** 8 kıt'a fi sene 360
zemin-i dekakîn-i Pulcu der **Bazar-ı Nev** 3 kıt'a fi sene 360
dekakîn der nezd-i bezazistan 7 bab fi sene 360
zemin-i fundukluk der **künbed** kıt'a hâsıl 180
baġ der **havlu-yı Hoca Hıref** bî hâsıl
Köhne bazar'da yedi dükkan yeri Sultan cami'ine müteveccih olmuş be tarihi'l-mesalik yekun 7.750 (18b)

29-Vakf-ı mederese-i Kemaliyye der nefsi Konya mukarrer tedris der tasarruf-ı Mevlânâ Sinan be hükm-i âlem-penah tevliyet der tasarruf-ı Lütfullah an evlâd-ı Karatayî be hükm-i cihan muta' cihet-i tevliyet südüsi hâsıl

an karye-i **Sızma** tabi'-i Sudiremi hâsıl-ı öşr 1.250
mezra'a-i **KozAġacı** tabi'-i Vilâyet-i Sa'id hâsıl-ı öşr ma'a örfiyye 600

asyab der **nahiyet-i Kırşehir** der hane haceran harab
arazi muttasıl be asyab-i mezkur ber muceb-i vakfiyye-i şer'îyye
bağ muttasıl bi'l-arazi el-mezbur ber muceb-i vakfiyye-i şer'îyye yekun 1.850

30-Vakf-ı medrese-i Atabey der nefsi-i Konya mukarrer der tasarruf-ı Mevlânâ Abdi bin Kuyumcu be hükm-i Sultani hullide mülkuhu

karye-i **Kesi** tabi'-i Cezire-i Beyşehir hâsıl-ı öşr ma'a cizye 2.981 cizye timara emr olundu deyü köhne defterde mukayyed amma hiç bir vakitte tasarruflarundan gitmemiş

an karye-i **Kilik** tabi'-i Sahra-yı Konya hâsıl-ı nısf öşr 900
mezra'a-i **Çardak** tabi'-i Kesi el-mezbur hâsıl meçhul
zemin der **Meram** Atabey bağı yeri demekle maruf hâsıl ma'a eşcar-ı cevz 75
zemin der **Meydan** kıt'a hâsıl 15
zemin-i **Demren** kıt'a hâsıl 15
zemin der **Pirciler** kıt'a hâsıl 24
bağçe der **Selver** hâsıl 10, zemin-i dükkan-ı sağırıcı fi sene 10 yekun 4.030 (19a)

31-Vakf-ı medrese-i Mu'in der nefsi-i Konya mukarrer der tasarruf-ı Mevlânâ Muslihüddin be hükm-i Sultan Mehmed tabe serahu ve padişah-ı âlem-penah azze nasruhu

an karye-i **Bilecük** tabi'-i Sudiremi hâsıl an sülüs öşr 210
zemin-i dekağın der kurb-i **bazar-ı esb** der birun-ı haffafiye 10 kıt'a fi sene 87
nısf-ı asyab-ı Hoca Mu'in der **vadi-i asyab** fi sene 200
zemin der **kurb-i Meram** ve der kurb-i Meydan 2 kıt'a fi sene 60
bağ-ı Hoca Muin der kurb-i Meram hâsıl 50 yekun 603

32-Vakf-ı medrese-i Seyfiyye mukarrer der tasarruf-ı Mevlânâ Bedreddin mezkur medresenin binası münhedim olmuş hazret-i Mevlânâ Celeleddin kuddisallahu sırrühü'l-aziz medresesinde ders ede deyü hükm-i hümayun sadaka olunmuş

an karye-i **Hatb** ma'a öşr-i **Çiftlik-i Veled-i Hatıblu** tabi'-i Konya hâsıl-ı malikane ma'a öşr-i çiftlik-i mezbur 1.320, zemin-i dekağın der **Bab-ı bazar-ı esb** 10 kıt'a fi sene 60 yekun 1.380

33-Vakf-ı medrese-i Tacvezir der nefsi-i Konya mukarrer tedris ve tevliyet der tasarruf-ı Mevlânâ Alaaddin bin Mehmed an evlâd-ı Tacvezir ber muceb-i vakfiyye ve defter-i köhne

mezra'a-i **Ayazma** nam-ı diğér **Dekış** tabi'-i Konya hâsıl-ı öşr 360 mukarrer ber muceb-i defter-i köhne
zemin-i bağçe medrese-i mezkureye muttasıl kıt'a 30
zemin-i dükkan der **piş-i bezazistan** 3 kıt'a fi sene 36
zemin **Fakih Ahmed Sultan**'dan yukarı kıt'a fi sene 20
mezra'a-i **Varsana** tabi'-i Konya halı
zemin der **Yahdan** kıt'a fi sene 30 yekun 476 (19b)

34-Vakf-ı medrese-i Halil Bey der Ermenak mukarrer be hükm-i Sultanî bazı evkâfı Konya vilâyetinde olduğu ecilden bunda yazıldı deyü defter-i köhnede mastur

an karye-i **Mescidlü Salur** tabi'-i Sahra-yı Konya hâsıl nısf öşr 1.200
mezra'a-i **Hoca Baba** tabi'-i Larende hâsıl-ı öşr halı

mezra'a ki bir pare yerdır der nezd-i Kızılcaüyük tabi'-i Larende hâsıl rub' öşr 150
mezra'a-i Sederek tabi'-i Larende hâsıl-ı öşr half yekun 1.350 (20a)

EVKÂF-I DÂRÜLHÜFFÂZHA-YI NEFS-I KONYA

35-Vakf-ı dârülhüffâz-ı La'l Paşa der nefsi Konya mukarrer asıl binası münhedim olub bir gayrı buk'a yapıdırmışlar anda okurlarmış tevliyet benâm-ı Mevlânâ Bedreddin müderris-i medrese-i Seyfiye be hükm-i hullide mülkuku ve mezkur dârülhüffâzın Mevlânâ Abdülaziz şer'î mütevellisi vakf-ı evlâdimiş meclis-i şer'de şuhud-ı u'dul şehadet eylemişler ve İbrahim beyden vech-i mezbur üzere mektub var

an karye-i Akçavıran tabi'-i Sahra-yı Konya hâsıl-ı öşr 720
an karye-i Kabız Ali tabi'-i Sahra-yı Konya hâsıl-ı öşr 240 el-galle 60
zemin-i asyab der Gedegilas icare fi sene 20
zemin-i Yahya attar der kurb-i çayır-ı Ruzbe kıt'a
bağ der havlu-yı Horsamalı kıt'a harab
bağ dârülhüffâza muttasıl kıt'a harab
dükkan der Sarracan bab fi sene 50
zemin-i puştin-i havuz kıt'a
zemin der Gureba kıt'a yekun 1.040

36-vakf-ı dârülhüffâz-ı Hacı Ali Efendi der nefsi Konya mukarrer be hükm-i nafiz tevliyet der tasarruf-ı Mahmud Çelebi bin Rikabdâr be hükm-i hullide mülkuku cihet-i tevliyet hums hâsıl

an kıst-ı hamam-ı Fenarî der nefsi Konya zevc (?) fi sene 8.000
nisf-ı bağ ki içinde kargah varmış ber muceb-i vakfiyye-i şer'iyye
dükkan muttasıl-ı hamam el-mezbur bab mu'attal
dükkan-ı diğér muttasıl-ı darülhufaz bab mu'attal
zeminha der Aymenos 3 kıt'a, bağçe muttasıl be hamam-ı mezbur fi sene 20
zemin-i dükkan 10 kıt'a yekun 8.020 (20b)

37-Vakf-ı dârülhüffâz-ı Sunkur Ağa der nefsi Konya mukarrer be hükm-i şerif nisf-i tevliyet der tasarruf-ı Mevlânâ Şemseddin ve nisf-ı aher der tasarruf-ı evlâd-ı Ürkmez be hükm-i hümayun cihet-i tevliyet üç sehm ve bade'r-rakabe dört buçuk sehm imam ve müezzin ve huffaz ve kayyımın ola ve dört buçuk sehm vakf için zabt oluna deyü defter-i köhnede mukayyed amma vakfiyye görülmedi

an kıst-ı hamam-ı Sunkur Ağa der nefsi Konya zevc (?) fi sene 14.000
dükkan-ı şerbeti ve keşgir babân fi sene 360
an karye-i Alpi tabi'-i Sahra-yı Konya hâsıl-ı öşr 480
bağçe-i Sunkur der nefsi Konya be şuhud-ı u'dul be ma'rifet-i kadı fi sene 20
ve mezkur hamamın canib-i şarkisinde iki muhavvıta ve Gülhan mukabelesinde arz-ı half tarik-i amma varınca ve çeşme kurbünde dahi arz-ı haliye İmaret bağçesine varunca yekun 14.860

38-Vakf-ı meşcid-i Sunkur el-mezbur der nefsi Konya 460

dekakin der nefsi Konya 8 babân 4 bab ma'mur 4 bab harab fi sene 400
zemin der civar-ı Emir Davşan kıt'a hâsıl 60

39-vakf-ı dârülhüffâz-ı Ahmed Zerger der nefsi Konya mukarrer der tasarruf-ı Mevlânâ Şemseddin ma'rifet-i kudat hisse-i tevliyet rub' hâsıl şer'î tevliyet Hoca Salmanoğlu'nun ber muceb-i vakfiyye-i şer'îyye

dolab der nezd-i Debbâğan fi sene 500
zemin der civar-ı cami-i Ebulfazl kıt'a fi sene 36
bağ der Silyecük kıt'a harab yekun 536 (21a)

40- Vakf-ı dârülhüffâz-ı Kadı İmadeddin bin Sıraceddin-i Urmevî rahmetallahu aleyh der nefsi Konya mukarrer tevliyet der tasarruf-ı evlâd-ı kadı el-mezbur ellerinde İbrahim beyden mektub var yerlerinden ve bağlarından öşr ve nüzul ve haraç ve resm-i çift ve gayriha vermeyeler deyü mukayyed ve defter-i köhnede dahi muaf deyü mukayyed cemi gün beşer hafız birer cüz okurlarımız şart-ı vakıf Kadı İmadeddin cami'ine mensub hafızlar okuya deyü defter-i köhnede mastur

zemin-i Sırac der taraf-ı meydan kıt'a vakf-ı mushaf-ı Mahmud Çelebi an evlâd-ı Kadı İmadeddin el-mezbur
bağ der Cısr-i Tac-vezir kıt'a bî hâsıl, bağ-ı Kamil der cısr-i mezbur kıt'a bî hâsıl
bağ der Meydan kıt'a bî hâsıl, zemin-i Seki kıt'a
zemin-i İlca kıt'a, zemin-i Silye kıt'a, zemin-i Çayır-ucu kıt'a yekun

41-Vakf-ı dârülhüffâz-ı Paşa Hond Hatun bint-i Alaeddin Paşa der Konya mukarrer nisf-i tevliyet der tasarruf-ı Mevlânâ Mahmud Çelebi ve nisf-ı aher der tasarruf-ı Şeyh Mehmed veled-i Mahdum mercuvv be hükm-i Sultanî amma vakıf-ı mezbure tevliyeti kendüye şart eylemiş badehu kız karındaşı kızı Fatıma Hatun'a sonra ebnasına ve ebna-yı ebnasına deyü mukayyed ve on nefer hafız Duşenbe ve Pençsenbe günü her biri ikişer cüz okuyalar deyü mukayyed ber muceb-i defter-i köhne cihet-i tevliyet hums baki beyne'l-huffaz tevzi' oluna

an kıst-ı hamam-ı Müstevfi der nefsi Konya zevc (?) fi sene 10.000
karye-i Dipi ve Ortaköy ve Yeniceköy der nahiyet-i Akşehir ber muceb-i vakfiyye sene 871
tarihiyle amma tasarruflarında degil ve köhne defterden haric

42-Vakf-ı dârülhüffâz-ı Yusuf Ağa-i Has der nefsi Konya mukarrer tevliyet der tasarruf-ı Sunkur an uteka-yı mezkur

an karye-i Çat-melik tabi'-i Ova Belviran hâsıl-ı öşr 900
karye-i Afşar tabi'-i Ilgun hâsıl-ı öşr 240
asyab der Ermenak harab yekun 1.140 (21b)

43-Vakf-ı dârülhüffâz-ı Farhuniyye Fatıma Hatun bint-i Sultan Alaeddin der nefsi Konya mukarrer tevliyet der tasarruf-ı Ahmed Çelebi be hükm-i padişah hullide mülkuhu ve Mehmed Çelebi bin Sa'id Çelebi mezkurin mezbure hatunun utekası neslinden olub isbat-ı neseb etmişler şer'î mektubları var şer'î mütevelliler imişler müşterek ale's-suva tasarruf ederler mahsulatın rub'ı cihet-i tevliyet ve nisfı cihet-i uteka ve rub'-ı aher huffaza ve çerak yağma tayin olunmuş ber muceb-i vakfiyye-i şer'îyye nezaret-i vakf-ı mezbur der tasarruf-ı Pir Ahmed be hükm-i hullide mülkuhu fi yevm 2 vakfiyyeden haric

an mukataa-i Selver ırmağı der Konya fi sene 600

an karye-i Ekizce tabi'-i Sahra-yı Konya hâsıl-ı öşr 240
an karye-i Kayseroğlanı ma'a karye-i Yenice tabi'-i Sahra-yı Konya hâsıl an öşr 2.880
mezra'a-i İsmail tabi'-i Kayseroğlanı hâsıl-ı öşr 120
mezra'a-i Hasan tabi'-i Konya hâsıl-ı öşr 300
mukataa-i bAğat an mezra'a-i mezbure fi sene 240
an karye-i Devletşeh ma'a Kızılca kuyu tabi'-i Larende hâsıl-ı öşr 2.580
an karye-i Kümü'l tabi'-i Belviran hâsıl-ı öşr 240
an karye-i Senir Armud ve Dere Armud tabi'-i Seydişehir hâsıl
an öşr-i reâyâ ve nim öşr-i müselleman 1.950
zemin-i bağ-ı Sultani bir pare bağ ve Selver'de bir pare yer fi sene 60
def'a an öşr-i karye-i Dere Armudlar 280 yekun 9.490

44-Vakf-ı darülhüffaz-ı İlalı Hatun bint-i Sultan Mehmed bin Bayezid Han der Konya mukarrer tevliyet der tasarruf-ı Hüsvrev Çelebi ve Ca'fer Çelebi veled-i Mevlânâ Nizamî be hükm-i tevki'-i şerîf bir cüzü bile mukayyed hisse-i tevliyet südü's hâsıl nezaret-i evkâf-ı mezkure İlalı Hatun ma'a evkâf-ı Şadi Bey be hükm-i padişah haric ez vakfiyye fi sene 1

an kıst-ı hamam-ı Şadi Bey 7 sehm min 12 fi sene ma'a rakabe 13.000 minha hisse-i vakf-ı mezkur 7.140
dekakîn der mukabele-i hamam-ı mezkur 7 bab fi sene 120
çerak yağına sarf olunmuş yekun 7.260, hafaza 10 nefer fi yevm 10; imam nefer 1
müezzin nefer fi şeh'r 5 tevliyet takdim olunup bade't-tevliyet bu vechle sarf olunmuş (22a)

45-Vakf-ı dârülhüffâz-ı Hoca Salman der nef's-i Konya mukarrer tevliyet der tasarruf-ı Şeyh Çelebi veled-i Hoca Salman el-mezbur ber muceb-i vakfiyye-i şer'fiyye cihet-i tevliyet sülüs baki dört huffaza Duşenbe Pençsenbe birer cüz Kur'an okumak şart olunmuş ber muceb-i vakfiyye

an kıst-ı hamam-ı postinduz der nef's-i Konya zevc (?) fi sene 10.000
minha hisse-i vakf-ı mezkur sülüsân 6.666
bağ iki kıt'a der Hoca Fakih kıt'a der Kıvaş kıt'a bî hâsıl
nezaret-i evkâf-ı mezkur Hoca Salman ve Server Ağa be hükm-i padişah haric ez vakfiyye fi yevm 1

46-Vakf-ı darulhuffaz-ı Demürkapu der nef's-i Konya mukarrer der tasarruf-ı Mevlânâ Abdurrahman bin Abdülaziz be hükm-i hakanî günde bir cüz okunmuş

an dekaîn-i attaran 8 babân fi sene 400
zemin der Gureba iki kıt'a fi sene 20 yekun 420

47- Vakf-ı dârülhüffâz-ı Hoca İbrahim der nef's-i Konya mukarrer tevliyet der tasarruf-ı Pir Ahmed veled-i Hoca İbrahim el-mezbur

an dekaîn-i Attar Sinan el-mezbur 19 babân fi sene 850 minha
cihet-i tevliyet 4 bab, cihet-i hafaza 5 neferen 10 bevvab
cihet-i imam-ı mescid-i vakıf-ı mezkur babân, cihet-i müstevfi babân
cihet-i pasban-ı dekaîn-i mezkure babân, cihet-i meremmeti bab

48- Vakf-ı dârülhüffâz-ı Hacı Yahya bin Hacı Ahmed der nef's-i Konya mukarrer be mektub-ı İbrahim bey ber muceb-i defter-i köhne tevliyet der tasarruf-ı Ahmed bin Seydi Ali cihet-i tevliyet rub' hâsıl bağ kıt'a 200 (22b)

49- Vakf-ı dârülhüffâz-ı Hacı Hasan der nefis-i Konya haric ez defter tevliyet der tasarruf-ı Hond Paşa bint-i Hacı Hasan el-mezbur ber muceb-i Kitâb-ı şer'î Cum'a gününden gayrı beş cüz okumak şart olunmuş

dekakîn-i külah-duzan 20 babân fi sene 900, zemin-i dekakîn 3 kıt'a half

50- Vakf-ı dârülhüffâz-ı Hond Hatun ki babası Ahmed bey türbesinde okunmuş mukarrer tevliyet der tasarruf-ı Mehmed bey bin Kasım bey el-mezbure be hükm-i hullide mülkuhu cihet-i tevliyet südüs üç hafız mülazemet edüb günde birer cüz okuyalar deyü şart olunmuş vakfiyye mucibince amma hâsil kalil olduğu ecilden Duşenbe Pençsenbe okunmuş

an karye-i Zengi tabi'-i Vilâyet-i Sa'id hâsil-ı nisf-ı öşr-i reâyâ ve rub' öşr-i piyâde 1.155

51- Vakf-ı dârülhüffâz-ı Paşa Hond bin Ömer bey der nefis-i Konya mukarrer tevliyet der tasarruf-ı Mevlânâ Küçük be hükm-i şerif cihet-i tevliyet südüs hâsil altı nefer hafız Duşenbe Pençsenbe birer cüz okurlarmuş

an karye-i İldaş tabi'-i Ilgun hâsil nisf-ı öşr 990

52- Vakf-ı dârülhüffâz-ı Bağdad Hatun bint-i Hüseyin bey bin Emir Şah bey der Konya mukarrer tevliyet der tasarruf-ı Küçük el-mezbur be hükm-i Sultanî cihet-i tevliyet südüs amma tevliyet vakfiyyede Ömer bey bin Hasan bey ve evlâdına şart olunmuş ve dört nefer hafız Duşenbe Pençsenbe birer cüz okurmuş

nisf-ı karye-i Kelad tabi'-i Zengicek hâsil an nisf 480 amma tamam tasarruf olunurmuş (23a)

53- Vakf-ı dârülhüffâz-ı Nefise Hatun der nefis-i Konya mukarrer tevliyet der tasarruf-ı Mevlânâ Abdullah cihet-i tevliyet südüs amma tevliyet Ömer bey bin Hasan beye ve evlâdına şart olunmuş ber muceb-i vakfiyye-i şer'îyye

nisf-ı karye-i Zengicek tabi'-i Zengicek hâsil an öşr 1.210

nisf-ı mezra'a-i Sarnıç tabi'-i Zengicek ber muceb-i vakfiyye hâsil an öşr 120 amma tasarruf etmemişler yekun 1.330

54- Vakf-ı dârülhüffâz-ı Pir Ali bin Şeyh Ali der nefis-i Konya mukarrer be hükm-i şerif

mezra'a-i Boyalık der Ermenak hâsil 20

mezra'a-i Yarımca der Sahra-yı Konya hâsil-ı öşr 240 mektub-ı şer'î görülmedi ve defter-i köhneden haricdir

nisf-ı mezra'a-i Kesdiğin der Sahra-yı Konya hâsil 20 mektub-ı şer'î görülmedi ve defter-i köhneden haricdir

mezra'a-i Tercüman der Ilgun hâsil-ı öşr 25

harim ve zeminha der Ermenak harim 8 k(ita) zemin 17 k(ita)

bağ der Zir-i Seyran kubbe, bağ-ı Dilgün, bağ Mendos nam, diğer Köpüklü, diğer Şemseddin yeri, diğer der zir-i mahalle-i Küçük Ahmed, yekun-ı heme 50

Çakıllunun, diğer Tatarcık yeri ve Gündüz yazusu, diğer Kaba Manastır

ve **Manukoğlu yeri**, ve **Aydos nam**, ve **Aydos koyağı** sınıruyla, ve **Değirmen yeri** ve **Çardak yeri** Kozanoğlu ma'a zemin-i Şahin, ve **Yahya Paşa** ve **Mahdum Çelebi yeri**, ve **Çelebi Piri bağ-ı** mülazım, dohter nam ma'a **Pınarcık**, ve **Uluyazi** ma'a çayır, ve **Kırkyeri** sınıruyla, ve **Affan kızı yeri**, ve iki karye arası, ve zemin-i **Gündüz Ece** ve **Sağrıci Piri** nam, hâsıl-ı heme 55

cem'an zikr olan mahsulatın nısfı dört hafıza ve nısf-ı aheri mütevelliyeye şart olunmuş ve tevliyet vakfın oğlu Mehmed Çelebiye ve evlâdına ve evlâd-ı evlâdına batnen bade batnin şart olunmuş ber muceb-i vakfiyye ve hüküm-i hümayun (23b)

55- Vakf-ı dârülhüffâz-ı Pir Hassün bey der nefsi-i Konya mukarrer tevliyet der tasarruf-ı Mevlânâ Seydi Ahmed be hüküm-i cihan muta' cihet-i tevliyet südü ve on nefer hafız yevmi on cüz okumak şart olunmuş

an kıst-ı hamam-ı Ahi Murad der **Bazar-ı Köhne** zevc (?) fi sene 4.000 an zemin-i dükkan-ı hattabî bab fi sene 16 mezkur hamamın yeri icaresinden Sahib'in Darüssulaha'sına yılda yetmiş akça icare verilürmüş be itiraf-ı mütevellî ve hüffâz-ı m zemin der **Köşkkavak** kıt'a bağ der nezd-i Doğan bağı der **Karaiyüik** kıt'a yekun 4.016

56- Vakf-ı dârülhüffâz-ı Hoca Ferid der nefsi-i Konya haric ez defter tevliyet der tasarruf-ı Mevlânâ Emir Ali Çelebi ve Hamid Çelebi biraderi veledi Emir ve Ahmed bin Hoca Mezid el-mezbur hisse-i Mevlânâ Emir Ali Çelebi 4 sehm ve hisse-i Hamid Çelebi sehman an 12 sehmen bakı 6 sehm beş nefer Duşenbe Pençsenbe birer cüz Kur'an okuyalar ve bu şart olunmuş ber muceb-i vakfiyye

an karye-i **Hocacihan** der kaza-i Beyşehri der Göçü hâsıl an nısf-ı malikane vakfiyyede bi't-tamam vakf kayd olunmuşdur mülkiyete İbrahim beyden mukarrernâmeleri var defter-i köhne'de dahi nısfı mülk-i mukarrer kayd olunmuş

zemin der mevzi-i **Çıbıklı** der nahiyet-i Beyşehri İbrahim beyden mukarrernâme var mülk-i meşrulanı deyü mukayyed şer'î vakfiyelerinde hududu masturdur

asyab der nahiyet-i Beyşehri der mevzi'-i **Çıbıklı** Hoca Mezid değirmeni demekle maruf nısfı Hoca Mezidun dârülhüffâzına vakıfdır ve nısf-ı aher evlâdına vakıfdır deyü cem-i kesir şahadet etdiler şer'î vakfiyyesi dahi vardır bunda hazır degildir deyü Konya kadısı tezkire vermiş elan tasarruflarında

zemin-i Dünya Melek nîm der **nahiyet-i Beyşehri** ber muceb-i vakfiyye mahdud dekağın der batın-ı Konya 7 bab fi sene 252 yekun 657 (24a)

57-Vakf-ı darülhadis-i Kadı Hürrem Şah der nefsi-i Konya mukarrer der tasarruf-ı Hüsrev ve Ca'fer veled-i Mevlânâ Nizamî be hüküm-i Sultanî hullide mülkuku

bağ-ı Altuntaş, bağ-ı Hacı Salih hâsıl fi sene 100 nısf-ı asyab-ı nev 3 hicar der kurb-i asyab-ı Kavak boğazına işlermiş an mezra'a-i **Horevemikde** tabi'-i Konya hâsıl nısf-ı öşr 100 zemin-i dolab-ı Selman kıt'a, zemin-i dolab-ı Kadı kıt'a zemin-i bağ-ı Gülistan kıt'a, zemin-i Hacı Salih kıt'a zemin der manı **Kökkavak** kıt'a, zemin der **Demirkapu** kıt'a

zemin **Fıstukiyyeönü**'nde kıt'a, zemin der **Lelet** kıt'a
zemin-i bağçe muttasıl be türbe kıt'a yekun 240

58-vakf-ı hankah-ı Lala Ruzbe bin Abdullah lala-i Sultan Alaeddin der batını ahmedek-i Konya der tasarruf-ı Mevlânâ Muhyiddin Çelebi bin Mahmud Çelebi

an karye-i **Fakralar** tabi'-i Sahra-yı Konya hâsıl-ı öşr 1.800
an karye-i **Sevinç** tabi'-i Sahra-yı Konya hâsıl-ı öşr 900
an mezra'a-i **Taraşçı** tabi'-i Sahra-yı Konya hâsıl-ı öşr 180
zeminha-yı Semiyân iki pare ve **Hasırmescid**'de bir pare ve **Yahdanönü**'nde bir pare ve **Ahmedek** yanında bir pare ve hem **Horsamalı**'da dahi bir pare var hâsıl-ı öşr 120 yekun 3.000 (24b)

59-vakf-ı hankah-ı Müstevfi Celaleddin der nefsi-i Konya mukarrer buk'ası harab olduğu ecilden mensuh olunup sabıka Seyyid Mehmed'e ber vech-i vakfiyyet ve timar verilmiş imiş elan padişah-ı âlem-penah mukarrer edüb mezbur Seyyid Mehmed'e sadaka olundu vakıf ruhuçün günde bir cüz Kur'an okumak mukayyed

an karye-i **Karpuzlu Dinek** tabi'-i Sahra-yı Konya hâsıl-ı öşr 2.100
bağçe-i **Bahadır Ağa** der nefsi-i **Larende** hâsıl 50
zemin-i bağ der nefsi-i **Larende** hâsıl 30
zemin-i asyab-i **Bakraç** der **Larende** ber vech-i maktu fi sene 80
zemin-i Kuyu değirmen kıt'a fi sene 15
zemin-i dekağın der **Larende** 4 kıt'a harab
zemin **Emir Muvar dolabı** demekle maruf kıt'a muattal
zemin **Gögercinlik** demekle maruf k(ita) 30
dekağın ve bağat der nefsi-i **Konya** 17 babân fi yevm 1 fi sene 360
an mukataa-i zemin-i asyab-i **Meram** ber muceb-i vakfiyye fi sene 180
zeminha der **Sudiremi** birkaç pare yerler deyü elindeki suret-i defterde mukayyed amma **Baldırzade Defteri**'nden hariç ve hem mechul imiş
zemin **Meydan** civarında **Polad Bey Üyüğü** demekle maruf üyüğün civarında sekiz pare yer deyü elindeki suret-i defterde mukayyed amma defter-i köhneden hariç
zemin **Fakralar havlusunda** bir pare yer battal deyü elindeki suret-i defterde mastur amma **Baldırzade Defteri**'nden hariç

der kışlak-ı **Kızılıyüük** der kurb-i **Ruzbe Seydi Ali** veled-i Sak İsmail Çoban Seyyid Mehmed el-mezbur mezkur Seydi Ali haric-i defter olduğu ecilden mezbur Seyyid Mehmed'e kayd olundu yekun 2.895 mezkur hankahın vakfiyyesinde masturdur hankahların ve mesacidun ve buk'a harab olub iadesi mümkün olmamak nefsi-i **Konya**'da sakin olan fukaha-i talibine verile deyü (25a)

60-vakf-ı hankah-ı Naib der nefsi-i Konya der tasarruf-ı Mevlânâ Kavud be hükm-i şerif elan Mevlânâ Ubeydullah halifeye sadaka olundu be berat-ı hullide mülkuhu

an karye-i **Bermide** tabi'-i Akşehir öşr-i bağat-ı tamam 900
zemin der civar-ı **Hoca Fakih Sultan** kıt'a
bağ der civar-ı **Meram** kıt'a, zemin-i hankah-ı **Mukbil** kıt'a
zemin der **Meydan** 2 kıt'a, zemin der **Selvar** kıt'a
zemin **Alakapı** demekle ma'nuf mevzi'de be hüccet-i kadı-i Akşehir müfettiş-i evkâf-ı Konya kıt'a yekun 960

61-vakf-ı hankah-ı Şeref Mesud der nefis-i Konya mukarrer haric ez defter der tasarruf-ı Mevlânâ Yunus be hükm-i Sultanî

mezra'a-i Filokoz tabi'-i Sahra-yı Konya hâsıl-ı öşr 480
asyab-ı Kavak der Vadi-i Meram haceran fi sene 500
zemin der Rah-ı Çeşme kıt'a hâsıl 7 yekun 988

62-vakf-ı Darüşşifa der nefis-i Konya der tasarruf-ı Mehmed Çelebi bin Sa'id Çelebi

zemin-i bağ-ı Küçük der kurb-i bağ-ı Mukbil ma'a zemin-i diğer iki kıt'a
zemin der civar-ı bağçe-i Sultan Cem 2 kıt'a
zemin der funduk-ı kale k(ıta), zemin der civar-ı Sahib-i İsfahanî kıt'a
zemin der kurb-i Garibler 2 kıt'a, zemin-i bağ-ı Hacı Bakkal kıt'a
bağ-ı büzürk timarhane kıt'a
bağ-ı Lala der civar-ı Karaüyük kıt'a zikr olan bağlar boğazına verilmiş
bağ-ı Uzun, zemin der Karaüyük kıt'a yekun-ı heme 30 (25b)

63-vakf-ı medrese-i Lala der nefis-i Konya buk'ası harab olduğu sebebden timara emr olunmuş imiş elan padişah-ı âlem-penah hullidet hilafetuhu vakfiyyetin mukarrer edüb Seyyid Mahmud'a sadaka olunmuşdur elinde hükm-i şerif var ve mezkur vakf-ı medrese-i Lala elan Mevlânâ Ubeydullah Halife'ye sadaka olundu amma beratında sehvi katib vaki olub zaviye-i Lala deyü ketb olunmuş

an karye-i Bulcak tabi'-i İlgun hâsıl-ı öşr 620
zemin-i dekağın der Bazar-ı rişte fi sene 35
zemin der kurb-ı dolab-ı medrese hâsıl 15
zemin-i harem-i medrese-i mezkure defter-i köhnede nîm akça hâsıl kayd olunmuş amma mensuh olub timara emr olıcak Ahmed bin Abdullah nam sipahi Bostancıbaşı İnsan'ın üçyüz eli akça tapusun alup dolab etmek için vermiş ki yılda altmış akça mukataa vere elinde kadı-i Konya mektubu görüldüğü sebebden vech-i mezbur üzere sebt olundu yekun 730

64-vakf-ı dârülhüffâz-ı Yusuf Ağa hazen-i İbrahim bey ber muceb-i mekatib-i şer'îyye ve mukarrernâme-i İbrahim bey mukarrer buyruldu zikr olan vakf köhne defterden hariçdir amma bunun emsali evkâfi padişah azze nasruhu mukarrer emr etdiği ecilden mukarrer kayd olundu

nısf-ı karye-i Mahmudhisarı tabi'-i İlgun hâsıl an nısf öşr 1.549
an karye-i Asmaz tabi'-i Vilâyet-i Anduğu hâsıl an öşr-i malikane ve öşr-i bağ ve cevz tamam ve nısf-ı öşr-i kovan ve nısf-i resm-i asyab 3.320
an karye-i Raiyyet tabi'-i Göçü 2 sehmi an 12 sehmi
hâsıl an sehmeyn 480 yekun 5.349
hums hâsıl cihet-i tevliyet 1.070 baki erba' ahmas sekiz cüz okuyan hafızlara 4.280 zikr olan erba' ahmasın nısfı dört cüzle Seyyidzade'ye sadaka olundu (26a)